

TECNOTREE

Vuosikertomus 2017

Sisällys

Tecnotree 2017

Toimitusjohtajan katsaus	1
--------------------------	---

Avainluvut	3
------------	---

Hallinnointi

Hallitus	4
----------	---

Johtoryhmä	6
------------	---

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017	8
---	---

Kuvaus yhtiökokouksen, hallituksen ja hallituksen asettamien valiokuntien ja muiden valvontaa suorittavien elinten kokoonpanosta ja toiminnasta	9
---	---

Palkka- ja palkkioselvitys	17
----------------------------	----

Tunnusluvut

Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut	19
---	----

Tunnuslukujen laskentakaavat	21
------------------------------	----

Hallituksen toimintakertomus	22
-------------------------------------	----

Liiketoiminnan kuvaus	23
-----------------------	----

Liikevaihto ja myynti	24
-----------------------	----

Tuloskehitys	25
--------------	----

Rahoitus, rahavirta ja tase	27
-----------------------------	----

Emoyhtiön oma pääoma	28
----------------------	----

Segmentti-informaatio	29
-----------------------	----

Maantieteelliset alueet	30
-------------------------	----

Henkilöstö	31
------------	----

Osake ja kurssikehitys	32
------------------------	----

Osakkeenomistajat	33
-------------------	----

Hallituksen valtuudet	35
-----------------------	----

Yrityssaneeraus	36
-----------------	----

Ei-Taloudellinen Informaatio (KPL 3a)	37
---------------------------------------	----

Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät	38
--------------------------------------	----

Johto, tilintarkastajat sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmä	40
---	----

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt asiat	41
--	----

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	42
---	----

Vuoden 2018 näkymät	43
---------------------	----

Ehdotus tuloksen käsittelystä	44
-------------------------------	----

Tilinpäätös

Konsernitilinpäätös	
---------------------	--

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	45
Konsernin tase	46
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	47
Konsernin rahavirtalaskelma	49
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	50
Konsernin tuloslaskelman liitetiedot	
1. Segmentti-informaatio	60
2. Liikevaihto	62
3. Liiketoiminnan muut tuotot	63
4. Materiaalit ja palvelut	64
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	65
6. Poistot ja arvonalentumiset	66
7. Liiketoiminnan muut kulut	67
8. Tutkimus- ja kehittämismenot	68
9. Rahoitustuotot ja -kulut	69
10. Tuloverot	70
11. Osakekohtainen tulos	71
Konsernin taseen liitetiedot	
12. Aineettomat hyödykkeet	72
13. Liikearvon arvonalentumistestaus	73
14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	75
15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	76
16. Pitkäaikaiset saamiset	77
17. Vaihto-omaisuus	78
18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	79
19. Sijoitukset ja rahavarat	80
20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	81
21. Eläkevelvoitteet	82
22. Korolliset velat	84
23. Ostovelat ja muut velat	85
24. Rahoitusriskien hallinta	86
25. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin	91
26. Muut vuokrasopimukset	93
27. Vakuudet ja vastuusitoumukset, ehdolliset velat	94
28. Lähipiiritapahtumat	95
29. Yrityssaneeraus	97
30. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	98
Emoyhtiön tilinpäätös	

Emoyhtiön tuloslaskelma	99
Emoyhtiön tase	100
Emoyhtiön rahoituslaskelma	101
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	102
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	
1. Liikevaihto	105
2. Liiketoiminnan muut tuotot	106
3. Materiaalit ja palvelut	107
4. Henkilöstökulut	108
5. Poistot	109
6. Liiketoiminnan muut kulut	110
7. Rahoitustuotot ja -kulut	111
8. Tuloverot	112
Emoyhtiön taseen liitetiedot	
9. Aineettomat hyödykkeet	113
10. Aineelliset hyödykkeet	114
11. Sijoitukset	115
12. Vaihto-omaisuus	116
13. Pitkäaikaiset saamiset	117
14. Lyhytaikaiset saamiset	118
15. Rahat ja pankkisaamiset	119
16. Oma pääoma	120
17. Pakolliset varaukset	121
18. Pitkä- ja lyhytaikainen vieras pääoma	122
19. Vakuudet ja vastuusitoumukset	124
20. Yrityssaneeraus	125
21. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	126
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	127
Tilintarkastuskertomus	128

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2017 oli Tecnotreelle vahvistumisen ja vakauttamisen aikaa

"Vuonna 2016 aloitettu matka kohti yrityksemme muuttamista kokonaisvaltaiseksi tuotetoimittajaksi jatkui vuonna 2017. Pääsimme hyvään vauhtiin ja kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä kohti tavoitteiden saavuttamista.

Toimitimme menestyksekkäästi täysin digitaalisia BSS Stack -alustojamme ja BSS Suite-tuotteita sekä uusimme yhteensä 18 miljoonan euron edestä uusia ylläpitopalvelusopimuksia vuodelle 2018 ja siitä eteenpäin. Vaikka emme saaneet uusia asiakkaita, toteutimme onnistuneesti merkittäviä toimituksia tärkeimmille asiakkaillemme aikaisempien vuosien tilauskannasta ja odotamme näiden toimitusten tuovan meille uusia tilauksia vuonna 2018.

Liikevaihto vuonna 2017 oli 55,1 miljoonaa euroa eli noin 8 % pienempi kuin vuonna 2016. Liikevaihtoon vaikutti negatiivisesti Yhdysvaltain dollarin arvon yli 15 %:n lasku. Liikevaihto Latinalaisessa Amerikassa pysyi samalla tasolla kuin edellisellä vuonna ja oli 22 miljoonaa euroa. Euroopan alueella liikevaihto laski 1,9 miljoonaan euroon edellisen vuoden 2,6 miljoonasta eurosta. Liikevaihto Lähi-idän ja Afrikan alueella laski edellisen vuoden 32 miljoonasta eurosta 30 miljoonaan euroon samoin kuin Aasian ja Tyynenmeren alueella 3 miljoonasta eurosta 1 miljoonaan euroon.

Tilaukanta kehittyi edellisvuotta paremmin ja oli vuoden lopussa 26,2 miljoonaa euroa kun se vuotta aiemmin oli 24,9 miljoonaa euroa.

Yhtiö oli huomioitu Gartnerin julkaisemassa nelikenttäraportissa "Integrated Revenue and Customer Management for CSPs", jossa Tecnotree oli sijoitettu niche-toimijoiden kenttään.

Jatkoimme vuonna 2017 toimintamme vakauttamista eri alueilla, optimoimme henkilöstön määrää sekä minimoimme yleiskustannuksia ja muita eri toimintojen kuluja. Onnistuimme supistamaan kustannuksia viidellä miljoonalla eurolla kuten maaliskuussa 2017 lupasimme. Kaikkien näiden toimenpiteiden sekä tehostetun saamisten perinnän ansiosta yhtiömme saavutti vahvan 9,8 miljoonan euron oikaistun liikevoiton verrattuna vuonna 2016 toteutuneeseen 1,2 miljoonaan euroon. Samaan aikaan varmistimme hyvällä menestyksellä sen, että kaikki toimituksiin liittyvät sitoumukset asiakkaillemme täyttyivät ja asiakastyytyväisyys pysyi erinomaisella tasolla.

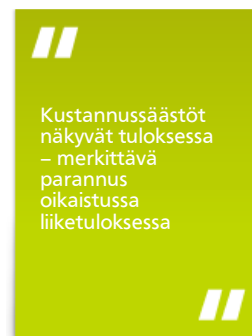
Yhtiön maksuvalmius ja kassatilanne olivat edelleen erittäin haastavia emmekä onnistuneet toteuttamaan tarpeellista rahoitusratkaisua tilikauden aikana.

Toiminnan painopisteet ja näkymät vuonna 2018

Keskitymme vuonna 2018 kannattavaan kasvuun ja rahoitusratkaisun toteuttamiseen.

Painotamme edelleen yhtiömme luonnetta tuotetoimittajana ja tuemme asiakkaidemme digitaalista muutosta entisestään parannetun, räätälöitävän BSS- tuotevalikoimamme avulla. Kasvatamme markkinaosuuttamme kehittämällä yhtiömme toimintaa, laatua, ketteryyttä ja innovatiivisia liiketoimintamalleja.

Jatkamme kulujen optimointia ja muita tehostamistoimia. Kehitämme yhtiön rakenteita ja prosesseja edelleen valuuttakurssiriskin ja lähdeverojen pienentämiseksi. Kiinnitämme jatkossakin erityistä huomiota saatavien oikea-aikaiseen kotiuttamiseen kehittämällä edelleen toimitustemme laatua ja oikea-aikaisuutta.

Yksi tärkeimmistä tehtävistämme on rahoitusjärjestelyn toteuttaminen niin, että voimme turvata yhtiön vakaan toiminnan ja kehityksen.

Viking Acquisitions Corporation ilmoitti 8.3.2018 tekevänsä vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista osakkeista. Ostotarjous on ehdollinen mm. sille, että Viking saa määräysvaltaansa yhteensä yli 90 prosenttia Tecnotreen osakkeista ja äänioikeuksista. Tilinpäätöstä laadittaessa ostotarjouksen alustavan tuloksen ja ostotarjouksen ulkopuolella hankitut osakkeet muodostavat yhteensä noin 79,0 prosenttia kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänimääristä. Tarjousaikaa on jatkettu alkuperäisestä ajankohdasta 30.4.2018 saakka."

Padma Ravichander, toimitusjohtaja

Avainluvut

VUOSI 2017

- Tilikauden liikevaihto oli 55,1 miljoonaa euroa (60,1)
- Oikaistu liiketulos oli 9,8 miljoonaa euroa (1,2) ja liiketulos oli -8,0 miljoonaa euroa (-10,1).
- Oikaistu tilikauden tulos oli 2,3 miljoonaa (-4,2) ja tilikauden tulos -15,5 miljoonaa euroa (-6,3).
- Tilikauden rahavirta investointien jälkeen oli 4,8 miljoonaa euroa (-0,9) ja rahavarat vuoden lopussa olivat 2,3 miljoonaa euroa (3,5).
- Osakekohtainen tulos oli -0,13 miljoonaa euroa (-0,05).
- Kertaluonteisia eriä oli 17,8 miljoonaa euroa ja ne sisältävät liikearvon alaskirjauksen (16,7 miljoonaa euroa) ja henkilöstövähennyksestä johtuneita kuluja (1,1 miljoonaa euroa).

	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto, M€	55,1	60,1	76,5	74,0	73,9
Liikevaihto, muutos %	-8,3	-21,4	3,4	0,1	0,7
Oikaistu liiketulos, M€ ¹	9,8	1,2	12,0	3,7	3,3
Liiketulos, M€	-8,0	-10,1	11,7	3,3	1,6
% liikevaihdosta	-14,5	-16,8	15,2	4,4	2,2
Tulos ennen veroja, M€	-10,5	-5,6	7,8	-2,4	4,1
Oikaistu tilikauden tulos, M€ ²	2,3	-4,2	0,6	-8,9	-0,8
Tilikauden tulos, M€	-15,5	-6,3	0,2	-9,3	-2,5
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, €	-0,13	-0,05	0,00	-0,08	-0,02
Tilaukanta, M€	26,2	24,9	26,8	38,9	45,0
Rahavirta investointien jälkeen, M€	4,8	-0,9	6,3	-1,8	-4,6
Rahavarojen muutos, M€	-0,9	-3,0	4,2	-4,2	-3,8
Rahavarat, M€	2,3	3,5	6,4	2,5	6,6
Omavaraisuusaste %	-19,1	17,9	23,9	22,5	30,3
Nettovelkaantumisaste %	-261,2	195,6	145,2	172,7	113,4
Henkilöstö tilikauden lopussa	666	818	934	993	1 059

1 Oikaistu liiketulos = liiketulos ennen kertaluonteisia eriä. Liiketuloksen oikaistut tilikaudella 2017 olivat liikearvon alaskirjaus 16,7 miljoonaa euroa ja 1,1 miljoonan euron kulut henkilöstövähennyksistä.

2 Oikaistu kauden tulos = tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä

Viitaten Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) julkaisemiin vaihtoehtoisten taloudellisten tunnuslukujen raportointia koskeviin uusiin ohjeisiin, Tecnotree käyttää vaihtoehtoisina tunnuslukuina ”oikaistua liiketulosta” sekä ”oikaistua kauden tulosta”

Määrittään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Tecnotreen määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut, toiminnan uudelleenjärjestelyistä aiheutuvat kulut ja työsuhteiden päättymiseen liittyvät kulut. Liiketuloksen oikaistut tilikaudella 2017 olivat liikearvon 16,7 miljoonan euron alaskirjaus ja 1,1 miljoonan euron kulut henkilöstövähennyksistä (9,0 miljoonan euron projektitoimituksen alaskirjaus ja 2,3 miljoonan euron kulut henkilöstövähennyksistä). Oikaistut kauden tulokseen sisältävät liiketulokseen kirjatut kertaluonteiset kulut (operatiivisten kulujen lisäksi oikaistut velkasaneerauksessa syntyneistä rahoitustuotoista 9,3 miljoonaa euroa).

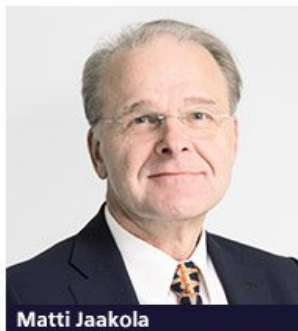
Hallitus

Harri Koponen

Pentti Heikkinen

Matti Jaakola

Christer Sumelius

Harri Koponen, s. 1962, merkonomi, eMBA, taloustieteiden tohtori h.c
Hallituksen puheenjohtaja, 2011–
Hallituksen jäsen, 2008–
Päätoimi: toimitusjohtaja, Oy Osaka Ltd, 2010–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 658 352 kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Pentti Heikkinen, s. 1960, KTM
Stanford Graduate School of Business (Stanford Executive Program 2001)
Hallituksen varapuheenjohtaja, 2013–
Hallituksen jäsen, 2009–
Päätoimi: Founder and Chairman, Solidabis Oy, 2016–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 398 019 kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Matti Jaakola, s. 1955, KTM
Hallituksen jäsen, 2015 -
Päätoimi: toimitusjohtaja, CapWell Oy, 2006 -
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl, lähipiirin omistukset 36 000 kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Christer Sumelius, s. 1946, diplomiekonomi
Hallituksen jäsen, 2001–
Päätoimi: toimitusjohtaja, Investsum Oy, 1984–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 2 147 937 kpl, lähipiirin omistukset 1 632 796 kpl.

Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Pirjo Pakkanen, s. 1954, ekonomi, eMBA
Hallituksen jäsen, 9.5.2016 - 3.6.2017

Johtoryhmä

Padma Ravichander

Kirsti Parvi

Reija Virrankoski

Indrajit Chaudhuri

Sanjay Ketkar

Mike Keegan

Udayan Kelkar

Sheela Singh

Padma Ravichander, s. 1959

Päätoimi: toimitusjohtaja, 9.5.2016-

Tecnotree osakkeita: 197 303 kpl

Kirsti Parvi, s. 1958, Yo-merkonomi, eMBA

Päätoimi: talousjohtaja 1.10.2016 –

Reija Virrankoski, s. 1965, FM

Päätoimi: henkilöstöjohtaja, 1.4.2014-

Tecnotree osakkeita: -

Lähipiirin omistus: 10 000 kpl

Indrajit Chaudhuri, s. 1970, insinööri

Päätoimi: tuotehallintajohtaja, 1.6.2016-

Sanjay Ketkar, s. 1956, insinööri

Päätoimi: tuotekehitysjohtaja, Intia, 1.6.2016-

Mike Keegan, s. 1965, insinööri

Päätoimi: myyntijohtaja, Latinalainen Amerikka, 1.6.2016-

Udayan Kelkar, s. 1963, insinööri

Päätoimi: myyntijohtaja, Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka/Aasia, 1.6.2016 -

Sheela Singh s. 1963, Insinööri

Päätoimi: Laatujohtaja, 1.3.2017 -

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017

Tecnotree Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtielinten vastuut ja velvoitteet määräytyvät Suomen lakien mukaisesti. Tecnotree Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat Tecnotree-konsernin. Yhtiön kotipaikka on Espoo.

Vuonna 2017 Tecnotree on noudattanut Nasdaq Helsinki Oy:ssä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa suositusta (ns. corporate governance -suositus). Tämä selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2015) mukaan ja annettu erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi löytyy Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilta www.cgfinland.fi. Tämä selvitys on luettavissa Tecnotreen internetsivuilla www.tecnotree.com

Kuvaus yhtiökokouksen, hallituksen ja hallituksen asettamien valiokuntien ja muiden valvontaa suorittavien elinten kokoonpanosta ja toiminnasta

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Tecnotreen ylin päätöksentekoeelin. Yhtiökokouksen tehtävät on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä. Niistä tärkeimpiä ovat yhtiöjärjestyksen muuttaminen, tilinpäätöksen hyväksyminen, voitonjaosta päättäminen, vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valitseminen ja heille maksettavista palkkioista päättäminen.

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous pidettiin 29.5.2017. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2016 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2016. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että tilikaudelta 2016 ei jaeta osinkoa ja että emoyhtiön tilikauden voitto, 1 816 403,05 euroa, jätetään omaan pääomaan.

Tecnotree Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 14.9.2017 Espoossa. Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 900 000 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta.

Hallitus

Tecnotreen hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät Suomen osakeyhtiölain sekä muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta, minkä mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus.

Hallitus vastaa toimitusjohtajan lisäksi myös siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallituksen tehtävänä on lisäksi edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua linjaamalla yhtiön liiketoiminta siten, että se pitkällä aikavälillä tuottaisi mahdollisimman hyvän tuoton yhtiön sijoitetulle pääomalle.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Tecnotreen hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen ja vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumaton. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tecnotreen hallituksen jäsenillä ei ole lakiin perustuvien tehtävien lisäksi muita erityistehtäviä. Hallituksen jäsenet ovat myös hallituksen valiokuntien jäseniä.

Hallitus on laatinut toimintansa tueksi työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät, toimintatavat, kokouskäytäntö ja päätöksentekomenettely.

Työjärjestyksen mukaisesti hallitus:

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa liiketoimintastrategian
- vahvistaa yrityksen ja sen tytäryhtiöissä toiminnassa noudatettavat arvot
- hyväksyy vuosittain liiketoimintasuunnitelman sekä valvoo sen toteuttamista

- päättää yrityksen keskeisestä organisaatorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätöksen ja osavuositarkastukset
- määrittelee yrityksen osinkopolitiikan ja tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen maksettavan osingon määrästä
- nimittää yrityksen toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen ja päättää heidän palkkauksestaan ja toimitusuhteen ehdoista
- päättää yrityksen johtoryhmän jäsenten nimityksistä ja heidän palkkauksestaan
- päättää yrityksen ylimmän johdon palkitsemisjärjestelmistä sekä muun henkilöstön palkitsemisjärjestelmien periaatteista
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä yritysostoista, myynneistä tai – järjestelyistä
- vahvistaa merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet
- päättää yhtiön pääomarakenteesta
- vahvistaa sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet
- arvioi vuosittain toimintaansa
- vastaa muista hallitukselle osakeyhtiölaissa tai muualla säädetyistä tehtävistä
- päättää tarvittaessa tarkastus-, palkitsemis- ja/tai nimitysvaliokunnan tai muun valiokunnan perustamisesta.

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa sisäisellä itsearviointimenettelyllä. Hallituksen työjärjestys on esitetty kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla www.tecnotree.com

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet:

Hallituksen jäsenten lukumäärää ja hallituksen kokoonpanoa ehdotettaessa ja päätettäessä otetaan huomioon hallituksen monimuotoisuus, yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja yhtiön kehitysvaihe tavoitteena mahdollistaa hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen monimuotoisuuden toteuttamiseksi yhtiön hallitus huomioi hallituksen kokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelussa jäsenten iän, sukupuolen, koulutuksen ja kokemuksen.

Yhtiön tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna monimuotoisesti eri toimiala- ja markkinaosaaminen, eri ammatti- ja koulutustaustat, monipuolinen ikäjakauma ja molemmat sukupuolet.

Vuoden 2017 kesäkuun jälkeen hallituksessa ei ole ollut naisjäsentä. Hallituksen jäsenten ikäjakauma oli 56–72 vuotta. Yhtiön nykyisessä tilanteessa jatkuvuus on nähty tärkeäksi, mutta samalla monimuotoisuutta pyritään kehittämään edelleen.

Hallituksen jäsenet

29.5.2017 pidetty yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi (5) jäsentä, jotka valittiin toimikaudeksi, joka päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous valitsi hallituksen jäseniksi Pentti Heikkisen, Matti Jaakolan, Harri Koposen, Pirjo Pakkasen ja Christer Sumeliuksen.

Tecnotreen hallitus on arvioinut Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti jäsentensä riippumattomuuden yhtiöstä ja osakkeenomistajista. Arvioinnin perusteella kaikki viisi hallituksen jäsentä ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Harri Koponen, s. 1962, merkonomi, eMBA, taloustieteiden tohtori h.c

Hallituksen puheenjohtaja, 2011–

Hallituksen jäsen, 2008–

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Oy Osaka Ltd, 2010–

Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 658 352 kpl,

Pentti Heikkinen, s. 1960, KTM

Stanford Graduate School of Business (Stanford Executive Program 2001)

Hallituksen varapuheenjohtaja, 2013–
Hallituksen jäsen, 2009–
Päätoimi: Perustaja ja hallituksen puheenjohtaja, Solidabis Oy, 2016
Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 398 019 kpl

Matti Jaakola, s. 1955, KTM
Hallituksen jäsen, 2015 -
Päätoimi: Toimitusjohtaja, CapWell Oy, 2006 -.
Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl, lähipiirin omistukset 36 000 kpl

Christer Sumelius, s. 1946, diplomiekonomi
Hallituksen jäsen, 2001–
Päätoimi: Toimitusjohtaja, Investsum Oy, 1984–.
Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen
Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 2 147 937 kpl, lähipiirin omistukset 1 632 796 kpl

Pirjo Pakkanen, s. 1954, ekonomi, eMBA
Hallituksen jäsen, 9.5.2016-3.6.2017

Tecnotreen hallitus kokoontui vuoden 2017 aikana 28 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen hallituksen kokouksiin oli noin 95 prosenttia.

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous vahvisti, että puheenjohtajalle maksetaan 50 000 euroa, varapuheenjohtajalle 30 000 euroa ja jäsenille 23 000 euroa vuodessa. Kokouspalkkiona maksetaan puheenjohtajalle 800 euroa ja jäsenille 500 euroa kokoukselta. Valiokuntien kokouspalkkiona maksetaan 500 euroa kokoukselta. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille korvataan myös kohtuulliset matkakustannukset.

Hallituksen jäsenille vuonna 2017 maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 186 138 euroa. Hallituksen jäsenillä ei ole osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin ja vuosipalkkio sekä kokouspalkkiot:

Hallituksen jäsen	Osallistuminen	Maksetut palkkiot (euroa)
Harri Koponen	26/28	63 200
Pentti Heikkinen	27/28	38 500
Matti Jaakola	26/28	31 000
Christer Sumelius	27/28	31 000
Pirjo Pakkanen	11/11	22 438

Hallituksen valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu:

- seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia
- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta

- käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitiilin päätöksen lakisäätteistä tilintarkastusta
- arvioida lakisäätöisen tilintarkastuksen tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- seurata yhtiön taloudellista tilannetta sekä
- pitää yhteyttä tilintarkastajaan ja käydä läpi tilintarkastajan tarkastusvaliokunnalle laatimia raportteja.

Tarkastusvaliokuntaan kuului neljä hallituksen jäsentä, Pirjo Pakkanen (puheenjohtaja), Harri Koponen, Matti Jaakola ja Pentti Heikkinen. Kokouksiin osallistuivat myös yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2017 kolme kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen valiokunnan kokouksiin oli noin 75 prosenttia.

Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen.

Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin 2017:

Pirjo Pakkanen	3/3
Harri Koponen	2/3
Matti Jaakola	1/3
Pentti Heikkinen	3/3

29.5.2017 lähtien hallitus on vastannut tarkastusvaliokunnan tehtävistä.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluu:

- yhtiökokoukselle tehtävän hallitusten jäsenten palkitsemisasiota koskevan ehdotuksen valmistelu
- hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen
- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen esittely
- toimitusjohtajan ja muun johdon nimitysasioiden valmistelu sekä heidän seuraajiensa kartoittaminen
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkkauksen ja muiden taloudellisen etuuksien valmistelu
- yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen arviointi sekä huolehtiminen
- palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta
- palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin vastaaminen yhtiökokouksessa

Palkitsemis- ja nimitysvaliokuntaan kuului kolme hallituksen jäsentä: Harri Koponen, Matti Jaakola ja Christer Sumelius (puheenjohtaja).

Valiokunta kokoontui 2 kertaa vuoden aikana. Jäsenten osallistuminen valiokunnan kokoukseen oli 83 prosenttia.

Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin 2017

Christer Sumelius	2/2
Harri Koponen	2/2
Matti Jaakola	1/2

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävä on Tecnotreen liiketoiminnan johtaminen ja kehittäminen Suomen osakeyhtiölain sekä yhtiön hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla.

Toimitusjohtajan vastuulla ovat myös sijoittajasuhteet, konserniviestintä, pitkän aikavälin strategia- ja taloussuunnittelu sekä merkittävät operatiiviset päätökset ja niiden toteuttamisen valvonta. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat ja raportoi tehtävistään hallitukselle.

Padma Ravichander s. 1959, Computer Science and IT (Dip), Concordia University, Montreal Canada, graduate of Executive Management School Stanford University, California, USA

Vt.toimitusjohtaja, 18.4.2016 - 8.5.2016

Toimitusjohtaja 9.5.2016-

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on toimitusjohtajan avustaminen, yhtiön liiketoimintojen valvominen ja kehittäminen asetettujen strategioiden ja tavoitteiden mukaisesti, konsernitaseisten menettelytapojen luominen, riskienhallintaprosessien tukeminen, yhtenäisen henkilöstöpolitiikan ja palkitsemiskäytännön seuraaminen sekä sidosryhmäsuhteiden hoitaminen. Johtoryhmä kokoontuu vähintään kerran kuussa.

Tecnotree-konsernilla oli vuoden 2017 lopussa kahdeksanjäseninen (8) johtoryhmä, johon kuuluivat toimitusjohtaja, kaksi myyntijohtajaa, tuotehallintajohtaja, tuotekehitysjohtaja, laatujohtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja.

Johtoryhmän jäsenet, vastualueet ja johtoryhmän jäsenyyden ajankohta:

Padma Ravichander s.1959, Insinööri

Päätoimi: Toimitusjohtaja, 2011-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: 197 303 kpl,

Kirsti Parvi s. 1958, Yo-merkonomi, eMBA

Päätoimi: Talousjohtaja, 1.10.2016-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl

Reija Virrankoski s. 1965, FM

Päätoimi: Henkilöstöjohtaja, 2014-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl, lähipiiriomistukset 10 000 kpl

Indrajit Chaudhuri s. 1970, Insinööri

Päätoimi: Tuotehallintajohtaja, 1.6. 2016 -

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: – kpl

Sanjay Ketkar s. 1956, Insinööri

Päätoimi: Tuotekehitysjohtaja, 1.6.2016-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: – kpl

Mike Keegan s. 1965, Insinööri

Päätoimi: Myyntijohtaja, Latinalainen Amerikka, 1.6..2016-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017 – kpl,

Udayan Kelkar s. 1963, Insinööri

Päätoimi: Myyntijohtaja, Eurooppa, MEA ja APAC, 1.6.2016 -

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl

Sheela Singh s. 1963, Insinööri

Päätoimi: Laatujohtaja,1.3.2017 -

Tecnotreen osakkeita 31.12.2017: - kpl

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Yhtiön yleiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Sisäisen valvonnan ja raportoinnin tavoite on varmistaa, että yrityksen toiminta on tehokasta, tieto on luotettavaa, vallitsevaa lainsäädäntöä ja sisäisiä toimintaperiaatteita noudatetaan. Yrityksen johto on vastuussa sisäisen valvonnan suorittamisesta.

Riskienhallinnan tehtävänä on yhtiön liiketoimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien merkittävimpien riskien tunnistaminen, hallinta ja seuraaminen siten, että yhtiön strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan mahdollisimman hyvin. Konsernin johtoryhmä on vastuussa riskienhallintaprosessista.

Valvontatoimenpiteet

Yhtiön taloudellisessa raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti yhteistä talousjärjestelmää, jonka tiedot ovat eri yhtiöiden osalta nähtävissä myös pääkonttorissa. Vastaavasti myös emoyhtiön kirjanpitoa voidaan tarvittaessa tarkastella muissa toimistoissa. Konsernin raportointi tapahtuu kuukausittain erillisen järjestelmän avulla. Toteutumatietoja verrataan budjettiin ja ylimmällä tasolla myös edelliseen ennusteeseen. Merkittävät poikkeamat selvitetään.

Pääasialliset valvontatoimenpiteet ovat ajankohtaisten ennusteiden laadinta, toteutuneiden, ennustettujen ja aikaisempien kausien tietojen poikkeamien analysointi ja tapahtuma- ja prosessitason valvontatoimenpiteet sekä sisäiset tarkastukset. Yhtiöllä ei ole omaa sisäisen tarkastuksen toimintoa. Valvonnasta vastaa pääkonttorin talousosasto.

Vuosibudjetit laaditaan ja yksityiskohtaiset tavoitteet asetetaan strategisten suunnitelmien perusteella loka-joulukuussa. Hallitukselle esitetään alustava budjetti marraskuussa ja saadun palautteen perusteella laaditaan lopullinen budjetti, jota käsitellään hallituksen kokouksessa joulukuussa. Tämä sisältää myös toimintasuunnitelmat. Niiden pohjalta laaditaan kullekin henkilölle omat henkilökohtaiset tavoitteet.

Päivitetty liiketulosennuste esitetään kuukausittaisessa hallituksen kokouksessa. Kuukausiraportoinnissa esitetään päättyneen kauden viimeisin ennuste, toteuma ja seuraavan kauden ennuste.

Myyntin, liikevaihdon ja kassavirran ennusteita käsitellään kuukausittain tai tarvittaessa useammin alueittain puhelinkokouksissa. Ennusteet jaotellaan todennäköisyyden mukaan eri kategorioihin ja johtoryhmä päättää näiden tietojen perusteella hallitukselle esitettävästä ennusteesta.

Yrityksen talousjohto yhdessä muun johdon kanssa pyrkii varmistamaan kuukausiraportoinnin virheettömyyden. Tecnotreellä on erillinen myyntin tuloutuksessa noudatettava ohje. Linjaorganisaatio on vastuussa budjeteista ja ennusteista. Konsernin talousjohdon tehtävä on koota nämä budjetit ja ennusteet hyväksytyjen aikataulujen mukaisesti ja valvoa suunnitelmien luotettavuutta. Hallitukselle raportoidaan suunnitelmien ja toteuman olennaiset eroavaisuudet ja mahdolliset virheet korjaustoimenpiteineen.

Konsernin talousjohto suorittaa ulkoisen ja sisäisen raportoinnin oikeellisuuden valvontaa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen talousjohdon suorittamassa valvonnassa painotetaan erityisesti liikevaihdon tuloutumista ja myyntisaamisten seurantaa.

Riskienhallinta

Tecnotreen yleiset, vuosittain tehtävät ulkoisia riskejä koskevat johtoryhmän arvioinnit määrittelevät suurimmat riskit. Nämä arvioinnit tehdään pisteyttäen eri riskien todennäköisyyttä ja vaikutusta, minkä perusteella syntyy riskikartta. Kullekin merkittävälle riskille määritetään toimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Merkittävimpiä riskejä on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa. Hallitus vahvistaa merkittävimmät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet.

Yksi yhtiön merkittävimmistä riskeistä on ollut rahan riittävyys. Espoon käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 täydennetyn saneerausohjelmaehdotuksen ja päätöksen myötä saneerausmenettely lakkasi. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyvät 20.6.2025

Yrityksen hallintoa ja ohjausta suoritetaan kirjallisten toimintaperiaatteiden avulla. Myyntisopimusten tekoon, luottopäätöksiin, varainhallintaan, valuuttasuojauksiin, ostoihin ja asioiden hyväksymiseen tehdyt linjaukset ovat yrityksen tärkeimmät toimintaperiaatteet.

Suuri osa Tecnotreen riskeistä liittyy myyntiin. Näitä riskejä saadaan vähennettyä systemaattisella tarjousten läpi käymisellä. Tecnotreellä on yhdenmukaiset tarjousten käsittelyyn liittyvät periaatteet (ns. bid review) ja käytännöt.

Tytäryhtiöiden ja ulkomaisten toimipisteiden omat suositukset ja toimintaperiaatteet ovat linjassa konsernitason suositusten ja toimintaperiaatteiden kanssa. Yhtiö on määrittänyt itselleen eettiset ohjeet (Code of Conduct).

Konsernin valuutta-, korko- ja likviditeettirisien hallinnasta sekä operatiivisia riskejä koskevista vakuutuksista vastaa yhtiön talousjohto.

Yhtiön johtoryhmä käsittelee riskejä ja niiden hallintaa kokouksissaan säännöllisesti. Toimitusjohtaja raportoi niistä hallitukselle.

Taloudelliseen raportointiin liittyviä riskejä vähentävät konsernin käytössä olevat raportointi- ja valvontatavat. Suurin osa myyntiin liittyvistä tapahtumista on emoyhtiössä. Yhtiöt noudattavat samaa tilikarttaa ja IFRS-sääntöjä sekä käyttävät samoja, kattavan tiedon sisältäviä ohjelmistoja. Yhtiö on analysoinut 1.1.2018 voimaan astuvan IFRS 15 Myyntituotot asiakkasopimuksista -standardin vaikutuksia ja ottaa standardin käyttöön 1.1.2018 alkavalla tilikaudella. Varainhallinto ja rahoitus on keskitetty konsernihallintoon sekä sopimukset ja toimintaohjeet on tallennettu helposti käytettävään arkistoon.

Lähipiiriliiketoimet

Tecnotree arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehtii siitä, että mahdolliset eturistiriidat tulevat asianmukaisesti huomioituiksi yhtiön päätöksenteossa. Yhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Yhtiö huolehtii lähipiiriin kuuluvien osapuolien ja liiketoimien määrittelystä ja tunnistamisesta.

Tietyt lähipiiriliiketoimet julkistetaan pörssin sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Tecnotree Oyj:llä ei 2017 ollut olennaisia, tavanomaisesta liiketoiminnasta tai markkinaehtoista poikkeavia lähipiiriliiketoimia.

Sisäpiiriasiat

Tecnotree-konsernissa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa sisäpiirisääntelyä ja Nasdaq Helsingin sisäpiiriohjetta. Lisäksi konsernissa on oma sisäpiiriohje, joka täydentää Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Sisäpiiriohjetta päivitetään tarvittaessa. Sisäpiiriohje on luettavissa yhtiön intranetsivuilla.

Tecnotreen sisäpiirivastaavana ja sisäpiirirekisterin hoitajana toimii talousjohtaja. Sisäpiirivastaavan tehtävänä on yhtiön sisäinen tiedottaminen ja kouluttaminen sisäpiiriasioissa ja sisäpiiriasioiden valvonta (mm whistleblowing-järjestelmä). Sisäpiirivastaava vastaa myös kaupankäyntirajoituksen sekä johtohenkilöiden ja näiden lähipiiriin liiketoimien ilmoitus- ja julkistamisvelvollisuuden hoitamisesta.

Tecnotree on päättänyt ylläpitää erillistä luetteloa pysyvistä sisäpiiriläisistä, joilla on asemansa tai työnsä perusteella jatkuva pääsy kaikkien yhtiötä koskevaan sisäpiirintietoon. Tecnotree on määritellyt pysyviksi sisäpiiriläisiksi seuraavat henkilöt:

- Tecnotreen hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja talousjohtaja ja

- hallituksen sihteeri.

Sisäpiirihankkeista pidetään hankekohtaista sisäpiirilueteloa pörssin sisäpiiriohjeen mukaisesti.

Soveltuvan lainsäädännön mukaisesti Tecnotree Oyj:n johtotehtävissä toimivat henkilöt (hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä) ja heidän lähipiirinsä ilmoittavat kaikki omaan lukuun tekemänsä liiketoimet yhtiölle ja Finanssivalvonnalle kolmen työpäivän kuluessa liiketoimen toteutuksesta. Yhtiön sisäpiiriohjeen mukaan johtohenkilöiden on kuitenkin tehtävä ilmoitus jo seuraavana työpäivänä. Yhtiö julkaisee johdon ja lähipiirin kaupat pörssitiedotteella soveltuvan lainsäädännön mukaisesti.

Tecnotreen johtohenkilöiden tulee ajoittaa kaupankäyntinsä Tecnotreen rahoitusvälineillä siten, ettei kaupankäynti heikennä luottamusta arvopaperimarkkinoihin. Tecnotreen johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Tecnotreen rahoitusvälineillä ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen kunkin tilinpäätöstiedotteen, puolivuotiskatsauksen sekä kolmelta tai yhdeksältä kuukaudelta annettavan taloudellisen raportin julkistamista ja päättyy näiden tietojen julkistamista seuraavana päivänä. Kaupankäyntirajoitus koskee myös henkilöitä, jotka osallistuvat Tecnotreen taloudellisten raporttien valmisteluun, laatimiseen ja julkistamiseen.

Tilintarkastus

Tilintarkastuksen ensisijaisena tehtävänä on vahvistaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa yhtiön hallinnon lainmukaisuutta.

Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen tai osakkeenomistajien, joilla on vähintään 10 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, tekemä ehdotus tilintarkastajaksi ilmoitetaan yhtiökokouskutsussa edellyttäen, että ehdokas on antanut suostumuksensa valintaan ja että yhtiö on saanut tiedon ehdotuksesta niin hyvissä ajoin, että se voidaan sisällyttää yhtiökokouskutsuun. Jos tilintarkastajaehdokas ei ole hallituksen tiedossa yhtiökokouskutsua toimitettaessa, vastaavalla tavalla asetettu ehdokas julkistetaan erikseen.

Tilintarkastajan palkkiot sekä mahdolliset palkkiot tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista tilikaudelta ilmoitetaan vuosikertomuksessa ja yhtiön internetsivuilla.

Vuoden 2017 yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi edelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy AB:n. Päävastuullisena tilintarkastajana oli Leenakaisa Winberg. KPMG Oy Ab:lle maksettiin maksettiin vuonna 2017 palkkioita tilintarkastuksesta 144 tuhatta euroa ja muista palveluista ja veroneuvonnasta 9 tuhatta euroa. Ulkomailla sijaitsevilla tytäryhtiöissä KPMG:lle maksettiin tilintarkastuspalkkioita 68 tuhatta euroa ja veroneuvonnasta 39 tuhatta euroa. Muille tilintarkastusyhteisöille maksettiin tilintarkastuspalkkioita 23 tuhatta euroa ja muista palveluista ja veroneuvonnasta 31 tuhatta euroa.

Tiedottaminen

Yhtiö noudattaa tiedonantopolitiikassaan Suomen ja Euroopan unionin lainsäädäntöä, Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita, Finanssivalvonnan ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) ohjeita ja määräyksiä, Suomen listayhtiöiden hallintokoodia sekä muita pörssiyhtiöitä koskevia sääntöjä.

Tecnotreen viestinnän keskeisiä periaatteita ovat avoimuus, rehellisyys, johdonmukaisuus ja selkeys. Yhtiön tavoitteena on antaa kaikille sidosryhmille tasapuolisesti ja viivytyksettä oikeaa ja ajantasaista tietoa yhtiön toiminnasta.

Tecnotree Oyj
Hallitus

Palkka- ja palkkioselvitys

Päätöksenteko

Tecnotree Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun konsernijohtoon palkkauksen ja muut taloudelliset etuudet yksi yli yhden -periaatteella.

Keskeiset periaatteet

Tecnotree-konsernin palkitsemisjärjestelmä on suunniteltu edistämään kilpailukykyä ja yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä sekä vaikuttamaan omistaja-arvon myönteiseen kehitykseen. Palkitsemisohjelmat perustuvat ennalta määritettyihin ja mitattaviin suoritus- ja tuloskriteereihin. Tecnotreellä on tällä hetkellä vain lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmia.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkiot

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten palkkiot ennallaan seuraavasti:

- puheenjohtajalle maksetaan 50 000 euroa vuodessa
- varapuheenjohtajalle 30 000 euroa vuodessa
- jäsenille 23 000 euroa vuodessa
- kokouspalkkiona maksetaan puheenjohtajalle 800 euroa ja jäsenille 500 euroa kokoukselta
- valiokuntien kokouspalkkiona maksetaan 500 euroa kokoukselta

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille korvataan myös kohtuulliset matkakustannukset.

Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetut palkkiot olivat 1.1. – 31.12.2017 yhteensä 186 138 euroa.

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJALLE JA JÄSENIILLE MAKSETUT PALKKIOT 2017	Maksettu palkkio, euroa*
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja	63 200
Pentti Heikkinen, hallituksen varapuheenjohtaja	38 500
Christer Sumelius	31 000
Matti Jaakola	31 000
Pirjo Pakkanen	22 438
KAIKKI YHTEENSÄ	186 138

*Sisältää kiinteät hallituspalkkiot ja palkkiot osallistumisesta hallituksen ja sen valiokuntien kokouksiin.
Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen

Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on kilpailukykyinen palkitseminen avainresurssien sitouttamiseksi ja saamiseksi. Toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon nykyinen palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta ja lyhyen aikavälin taloudellisiin tavoitteisiin pohjautuvasta tulospalkkiosta. Tulospalkkiojärjestelmän mahdollinen tuotto on sidottu konsernikohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen, joita ovat liikevaihdon ja liikevoiton kehitys. Liiketoiminta-alueiden johtajilla on määritelty tavoitteeksi myös saatujen tilausten kehitys. Tavoitteet määritellään vuosittain.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Toimitusjohtajan palkan muuttuva osa, vuosittainen lyhyen aikavälinbonusohjelma (STI), on tavoitetasolla 50 % ja enintään 100 % vuosiperuspalkasta. Vuosibonus perustuu liikevaihtoon, laatuindeksiin ja nettokassavirtaan. Toimitusjohtajan vuosibonus edellyttää voimassaolevaa työsuhdetta vuoden lopussa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, jos yhtiö irtisanoo hänet, ja kuusi kuukautta toimitusjohtajan irtisanoutuessa itse. Yhtiön tekemän irtisanomisen perusteella toimitusjohtajalle maksetaan korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Yhtiö voi päättää toimitusjohtajansopimuksen välittömästi ilman erillistä korvausta, mikäli toimitusjohtaja on rikkonut merkittävästi toimitusjohtajasopimustaan, syylistynyt laittomaan toimintaan tai muuten toiminnallaan aiheuttanut yhtiölle huomattavaa haittaa. Mikäli uusi osakkeenomistaja hankkii yli 50 % yhtiön osakkeista tai yli 50 % yhtiön omaisuudesta siirretään uudelle omistajalle, toimitusjohtajaa voi irtisanoa sopimuksen 3 kuukauden irtisanomisajalla ja hän on oikeutettu 6 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan.

Toimitusjohtaja Padma Ravichanderille maksettiin vuonna 2017 palkkaa ja palkkioita 412 770 euroa.

Muu johto

Johtoryhmän jäsenten palkkojen muuttuvassa osassa, vuosittaisessa lyhyen aikavälin bonusohjelmassa (STI), on jäsenen roolista riippuva tavoite- ja maksimitaso. Johtoryhmän jäsenen vuosibonus edellyttää voimassaolevaa työsuhdetta vuoden lopussa. Johtoryhmän jäsenten eläkeiät perustuvat soveltuvaan paikalliseen lainsäädäntöön. Johtoryhmän jäsenten työsopimusten irtisanomisaika vaihtelee kahden ja kuuden kuukauden välillä, jos yhtiö irtisanoo jäsenen ja kahden ja kuuden kuukauden välillä, jos jäsen irtisanoo työsopimuksen.

Vuonna 2017 johtoryhmän jäsenille maksettiin palkkaa ja muita työsuhde-etuuksia yhteensä 1 037 068 euroa, josta kiinteän palkan osuus oli 97 %.

Lainat ja takuut

Hallituksen tai johtoryhmän jäsenille ei ole myönnetty takauksia eikä lainoja. Heillä tai heidän lähipiiriinsä kuuluvilla henkilöillä tai yhteisöillä ei myöskään ole olennaisia liikesuhteita yhtiön kanssa.

Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut

	2017	2016	2015	2014	2013
Konsernin tuloslaskelma					
Liikevaihto, M€	55,1	60,1	76,5	74,0	73,9
muutos %	-8,3	-21,4	3,4	0,1	0,7
Oikaistu liiketulos, M€ ¹	9,8	1,2	12,0	3,7	3,3
% liikevaihdosta	17,8	2,1	15,7	5,0	4,5
Liiketulos, M€	-8,0	-10,1	11,7	3,3	1,6
% liikevaihdosta	-14,5	-16,8	15,2	4,4	2,2
Tulos ennen veroja, M€	-10,5	-5,6	7,8	-2,4	4,1
% liikevaihdosta	-19,1	-9,4	10,2	-3,2	5,6
Oikaistu tilikauden tulos ²	2,3	-4,2	0,6	-8,9	-0,8
% liikevaihdosta	4,1	-7,0	0,7	-12,0	-1,1
Tilikauden tulos, M€	-15,5	-6,3	0,2	-9,3	-2,5
% liikevaihdosta	-28,1	-10,5	0,3	-12,6	-3,4
Konsernin tase					
Pitkäaikaiset varat, M€	3,6	22,4	23,7	22,8	22,0
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus, M€	0,5	0,9	0,5	0,5	0,6
Myynti- ja muut saamiset, M€	25,5	33,0	43,9	49,0	41,9
Sijoitukset ja rahavarat, M€	2,3	3,5	6,4	2,6	7,2
Oma pääoma, M€	-6,1	10,7	17,8	16,9	21,7
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma, M€	24,2	32,8	2,2	1,2	21,6
Lyhytaikainen vieras pääoma, M€	13,7	16,3	54,6	53,5	25,3
Laskennallinen verovelka, M€				3,4	3,0
Taseen loppusumma, M€	31,8	59,8	74,6	75,0	71,6
Taloudelliset tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-674,3	-43,9	1,4	-48,2	-9,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-32,2	-7,6	24,7	7,1	11,9
Omavaraisuusaste, %	-19,1	17,9	23,9	22,5	30,3
Nettovelkaantumisaste, %	-261,2	195,6	145,2	172,7	113,4
Investoinnit, M€	0,2	0,3	1,2	0,7	0,6
% liikevaihdosta	0,5	0,5	1,5	1,0	0,8
Tuotekehittämismenot, M€	6,0	6,5	13,0	12,0	14,0
% liikevaihdosta	10,8	10,8	17,0	16,2	19,0
% kokonaiskuluista (liiketulokseen sisältyvät)	9,4	9,2	20,0	16,9	19,3
Tilaukanta, M€	26,2	24,9	26,8	38,9	45,0
Henkilöstö keskimäärin	727	895	950	1 038	1 067
Henkilöstö kauden lopussa	666	818	934	993	1 059

	2017	2016	2015	2014	2013
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakekohtainen tulos, € (laimentamaton)	-0,13	-0,05	0,00	-0,08	-0,02
Osakekohtainen tulos, € (laimennusvaikutuksella oikaistu)	-0,13	-0,05	0,00	-0,08	-0,02
Osakekohtainen oma pääoma, €	-0,05	0,09	0,14	0,14	0,18
Osakemäärä tilikauden lopussa, 1000 kpl	122 628	122 628	122 628	122 628	122 564
Osakemäärä keskimäärin tilikaudella, 1000 kpl	122 628	122 628	122 628	122 605	122 551
Omien osakkeiden määrä kauden alussa, 1000 kpl	0	0	0	65	135
Omien osakkeiden luovutus, 1000 kpl	0	0	0	65	70
Omien osakkeiden määrä kauden lopussa, 1000 kpl	0	0	0	0	65
Osakkeen kurssikehitys, €					
Keskikurssi	0,09	0,11	0,11	0,19	0,21
Alin	0,07	0,09	0,07	0,13	0,15
Ylin	0,13	0,17	0,20	0,26	0,29
Osakkeen kurssi vuoden lopussa, €	0,07	0,10	0,10	0,14	0,21
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa, M€	8,6	12,2	12,5	17,0	25,8
Osakevaihto, milj. kpl	63,3	29,7	69,1	44,6	72,4
Osakevaihto, % kokonaismäärästä	51,6	24,3	56,4	36,3	59,0
Osakevaihto, M€	5,5	3,5	7,5	8,7	15,5
Osakekohtainen osinko, € ³					
Osinko/tulos, %					
Efektiivinen osinkotuotto, %					
Hinta/voittosuhte, (P/E)	0,0	-2,0	51,7	-1,8	-10,3

¹ Oikaistu liiketulos = liiketulos ilman kertaluonteisia eriä. Liiketuloksen oikaisu tilikaudella 2017 olivat liikearvon alaskirjaus 16,7 miljoonaa euroa ja 1,1 miljoonan euron kulut henkilöstövähennyksistä.

² Oikaistu tilikauden tulos = tilikauden tulos ilman kertaluonteisia kuluja ja vuoden 2016 luvuissa rahoituskuluihin sisältyneitä velkasaneerauksen tuottoja.

³ Hallitus on ehdottanut, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa. Päättyneiltä tilikausilta 31.12.2016, 31.12.2015, 31.12.2014 ja 31.12.2013 ei myöskään jaettu osinkoa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oikaistu liike-tulos	=	Liike-tulos ennen tuotekehitysaktiiviteja, niiden poistoteja ja kertaluonteisia kuluja
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Osakekohtainen tulos (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä keskimäärin}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Osinko}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/tulos %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}} \times 100$
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Nettovelkaantumisaste, % (net gearing)	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat - korolliset lainasaamiset}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi
Hinta/-voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$

Hallituksen toimintakertomus

Kaikki jatkossa esitetyt konsernin luvut ovat tilikaudelta 2017 ja vertailukauden luvut ovat tilikaudelta 2016, ellei toisin mainita. Tunnuslukusarjat on esitetty erillisessä osiossa konsernitilinpäätöksessä.

Liiketoiminnan kuvaus

Tecnotree on kansainvälinen operaattoreiden it-ratkaisujen toimittaja, joka tarjoaa tuotteita, palveluita ja ratkaisuja veloitukseen, laskutukseen, asiakaspalveluun ja asiakkuuden hallintaan sekä viestintäpalveluihin ja sisältöliiketoimintaan. Yhtiön tuoteportfolio kattaa teleoperaattoreiden liiketoimintatukijärjestelmien lähes koko kentän (order-to-cash). Siihen kuuluvat yhtenäiset ratkaisut kiinteän verkon, mobiilipalveluiden ja laajakaistan tarpeisiin sekä ennakkomaksu- että kuukausilaskuasiakkaiden liittymien, palveluiden ja rahavirtojen hallinnointiin.

Tecnotree jatkaa ohjelmistoalan tuotantotalona visionsa toteuttamista. Yhtiön tavoitteena on edelleen kehittää BSS-palvelualustansa yhdistämällä vahva tietoliikennealan kokemus ylivertaiseen asiakaskokemukseen noudattaen korkeatasoisia suomalaisia design- ja laatuormeja.

Pilvipohjaiseen arkkitehtuuriin perustuvat tuotteet yhdessä kumppaneiden palveluiden ja ratkaisujen kanssa mahdollistavat digitaalisen markkinapaikan rakentamisen, joka tarjoaa Tecnotreen asiakkaille merkittävää lisäarvoa.

Tecnotreen edistyksellisten tuotteiden avulla tietoliikennepalveluiden tarjoajat voivat kasvattaa liiketoimintaansa ja muuttaa sen digitaaliseksi. Tämä auttaa palveluntarjoajia laajenemaan ja tuomaan lisäarvoa asiakkailleen.

Tecnotreen liiketoiminta perustuu tuotelisensiointiin, tuotteiden räätälöintiin liittyviin palveluihin sekä tuotteiden ylläpito- ja tukipalveluihin yhtiön globaalille asiakaskunnalle. Yhtiöllä on vahva jalansija erityisesti kehittyvillä markkinoilla, kuten Latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Lähi-Idässä. Tecnotreen ratkaisuista hyötyy yli 700 miljoonaa tilaajaa ja yli 65 operaattoria ja palveluntarjoajaa maailmassa.

Liikevaihto ja myynti

Tecnotreen tilikauden liikevaihto oli 55,1 miljoonaa euroa (60,1) eli 8,3 % alhaisempi edellisvuoteen verrattuna. Tavara- ja palvelutoimituksien liikevaihto kasvoi 2,7 miljoonaa euroa, valmiusasteen mukaisesti tuloutettu liikevaihto laski 8,4 miljoonaa euroa ja ylläpitotoimitusten osalta liikevaihto kasvoi 2,3 miljoonaa euroa. Tilikauden liikevaihtoon sisältyivät 1,3 miljoonan euron suuruiset negatiiviset (0,4 miljoonan euron positiiviset) kurssierot, jotka johtuivat lähinnä dollarin heikentymisestä euroon nähden.

Tilauuskanta tilikauden lopussa oli 26,2 miljoonaa euroa eli 1,3 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisen tilikauden lopussa.

Liikevaihtoa ja myyntiä on kuvattu myös kohdassa "Maantieteelliset alueet".

LIKEVAIHDON ERITTELY	2017 Me	2016 Me	2017 %	2016 %
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista (IAS 11)	11,3	19,7	20,5	32,7
Tuotot ylläpitopalvelutoimituksista (IAS 18)	31,2	28,9	56,7	48,2
Tuotot tavara- ja palvelutoimituksista (IAS 18)	13,8	11,1	25,0	18,4
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	-1,3	0,4	-2,3	0,7
YHTEENSÄ	55,1	60,1	100,0	100,0

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN	2017 Me	2016 Me	2017 %	2016 %
Eurooppa & Amerikka	24,2	25,0	43,9	41,6
MEA & APAC	30,9	35,1	56,1	58,4
YHTEENSÄ	55,1	60,1	100,0	100,0

KONSERNIN TILAUSKANTA	2017 Me	2016 Me	2017 %	2016 %
Eurooppa & Amerikka	10,7	7,5	40,9	30,1
MEA & APAC	15,5	17,4	59,1	69,9
YHTEENSÄ	26,2	24,9	100,0	100,0

Tuloskehitys

Tecnotree erittelee liiketuloksensa seuraavasti:

TULOSLASKELMAN AVAINLUVUT, Me	2017	2016
Liikevaihto	55,1	60,1
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,3
Liiketoiminnan kulut ilman kertaluonteisia kuluja	-45,5	-59,1
Oikaistu liiketulos ¹	9,8	1,2
Kertaluonteiset kulut	-17,8	-11,3
LIIKETULOS	-8,0	-10,1
Rahoituserät ilman valuuttakurssieroja ja kertaluonteisia eriä	-0,8	-4,1
Kurssivoitot ja tappiot	-1,8	-0,7
Tuloverot	-5,0	-0,6
Oikaistu kauden tulos ²	2,3	-4,2
Rahoituseriin sisältyvät kertaluonteiset saneeraustuotot		9,3
KAUDEN TULOS	-15,5	-6,3

¹ Oikaistu liiketulos = liiketulos ilman kertaluonteisia eriä.

² Oikaistu kauden tulos = kauden tulos ilman kertaluonteisia eriä.

Tecnotreen tilikauden liikevaihto oli 55,1 miljoonaa euroa (60,1) ja liiketulos -8,0 miljoonaa euroa (-10,1). Oikaistu liiketulos ilman kertaluonteisia kuluja oli 9,8 miljoonaa euroa (1,2). Tilikauden tulos oli -15,5 miljoonaa euroa (-6,3) ja tilikauden oikaistu tulos 2,3 miljoonaa euroa (-4,2).

Tecnotreen viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 15,6 miljoonaa euroa (14,7) ja oikaistu liiketulos 4,4 miljoonaa euroa (0,8) ja liiketulos -12,2 miljoonaa euroa (-9,6). Oikaistu kauden tulos oli 2,6 miljoonaa euroa ja (3,0) ja tulos -14,1 miljoonaa euroa (2,0).

Viimeisen vuosineljänneksen rahoituseriin kirjattiin kurssiero -0,4 miljoonaa euroa (0,6), jolloin koko tilikauden negatiivinen kurssiero oli 1,8 miljoonaa euroa (-0,7). Tecnotreen toiminnallista tulosta on syytä tarkastella ilman valuuttakurssivaikutusta, minkä vuoksi se on esitetty edellä olevassa laskelmassa erillisenä. Rahoituserissä olevat valuuttakurssierot koostuvat pääosin konsernin sisäisistä eristä syntyneistä kurssieroista, joilla ei ole välitöntä vaikutusta konsernin kassavirtaan.

Rahoitustuotot ja -kulut (netto) olivat tilikaudella yhteensä 2,5 miljoonaa euroa nettotappiota (4,5 nettovoittoa) ja ne jakaantuivat seuraavasti:

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, Me	2017	2016
Korkotuotot	0,2	0,1
Valuuttakurssivoitot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,0	6,7
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	0,4	6,9
Korkokulut	-0,6	0,3
Valuuttakurssitappiot	-1,9	-0,7
Muut rahoituskulut	-0,4	-2,0
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	-2,9	-2,4
RAHOITUSERÄT YHTEENSÄ	-2,5	4,5

Tilikauden muut rahoituskulut olivat viimeisellä neljänneksellä 0,0 miljoonaa euroa (0,1) ja koko tilikauden aikana 0,4 miljoonaa euroa (2,0). (Tilikauden 2016 muista rahoituskuluista 1,8 miljoonaa euroa liittyi ylimääräisiin kuluihin, joita syntyi kotiutettaessa varoja normaalista poikkeavalla tavalla maasta, jossa keskuspankilla on pulaa ulkomaan valuutoista).

Tilikauden verot olivat 5,0 miljoonaa euroa (0,6) ja ne muodostuivat seuraavista eristä:

TULOSLASKELMAN VEROT, Me	2017	2016
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-4,6	-4,5
Lähdeverojaksotuksen muutos	0,2	4,3
Konserniyhtiöiden tulokseen perustuvat verot	-0,5	-0,4
Aikaisempien tilikausien verot	0,0	0,0
Laskennallisen verovelan muutokset	0,0	0,0
TULOSLASKELMAN VEROT YHTEENSÄ	-5,0	-0,6

Osakekohtainen tulos oli -0,13 euroa (-0,05). Oma pääoma osaketta kohden oli kauden lopussa -0,05 euroa (0,09).

Rahoitus, rahavirta ja tase

Yhtiön rahatilanne pysyi tilikaudella kireänä.

Tecnotreen käyttöpääoma supistui tilikauden aikana 0,9 miljoonalla eurolla (3,5).

KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS, Me (lisäys-/vähennys+)	2017	2016
Myyntisaamisten muutos	-2,2	-1,7
Muiden saamisten muutos	5,0	2,2
Vaihto-omaisuuden muutos	0,4	-0,3
Ostovelkojen muutos	-0,5	3,6
Muiden velkojen muutos	-3,7	-0,2
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS YHTEENSÄ	-0,9	3,5

Projektien tuloutukset kirjataan muihin saataviin ja kun sopimuksen mukaan asiakasta voidaan laskuttaa, saatavat siirretään myyntisaataviin.

Tecnotreen rahavarat vuoden lopussa olivat 2,3 miljoonaa euroa (3,5). Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 4,8 miljoonaa euroa positiivinen. Tilikauden rahavarojen muutos oli 0,9 miljoonaa euroa negatiivinen. Tilikauden lopussa yhtiöllä oli 0,2 miljoonaa euroa lyhytaikaista käyttölimiittiluottoa pankilta.

Taseen loppusumma 31.12.2017 oli 31,8 miljoonaa euroa (59,8). Bruttoinvestoinnit olivat tilikaudella 0,2 miljoonaa euroa (0,3) eli 0,5 % (0,5 %) liikevaihdosta. Korollinen vieras pääoma oli 18,2 miljoonaa euroa (24,4). Nettovelkojen suhde omaan pääomaan (net gearing) oli -261,2 % (195,6 %) ja omavaraisuusaste oli -19,1 % (17,9 %). Omaan pääomaan on tilikaudella syntynyt 1,2 miljoonan euron (-0,7) suuruinen negatiivinen muuntoero johtuen pääosin Intian rupioista (INR).

Emoyhtiön oma pääoma

Tecnotreen puolivuotiskatsauksen 2015 valmistuttua todettiin, että vaikka konsernin oman pääoman arvo oli positiivinen, emoyhtiö Tecnotree Oyj:n oma pääoma oli negatiivinen. Yhtiön hallitus totesi oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Emoyhtiön oma pääoma oli 3,1 miljoonaa euroa negatiivinen 31.12.2017.

Segmentti-informaatio

Tecnotree raportoi IFRS 8:n mukaisina toimintasegmentteinä maantieteelliset alueet, jotka ovat Eurooppa & Amerikka (Eurooppa sekä Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue). Tämä perustuu siihen, että niiden tulosta seurataan konsernin sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa erillisinä segmentteinä. Tecnotreen IFRS 8:n mukainen operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmenttien liikevaihto ja tulos esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Segmenttien tulos sisältää sellaiset kulut, jotka ovat kohdistettavissa segmenteille, eli myynnin ja markkinoinnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien sekä tuotekehityksen kulut. Tuotehallinnan ja hallinnon kuluja, poistoja sekä vero- ja rahoituseriä ei kohdisteta segmentteihin.

Maantieteelliset alueet

Konserni toimii seuraavilla maantieteellisillä alueilla: Eurooppa & Amerikka (Eurooppa ja Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue).

Eurooppa & Amerikka

Amerikan alueen liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 24,2 miljoonaa euroa. Nykyisten asiakkaiden osalta liiketoiminta pysyi vakaana, mutta uusia asiakkaita ei onnistuttu saamaan. Vuonna 2017 Tecnotree toimitti ensimmäisen kerran ratkaisun suoraan asiakkaan omaan pilviympäristöön mikä lisäsi luottamusta uusiin teknologioihin ja toimitusmalleihin, jotka ovat avainasemassa yhtiön uudessa tuoteportfoliossa.

Vuonna 2017 Euroopassa tehtiin useita VAS alustan virtualisointeja useille eri asiakkaille. Myös myyntiyhteistyö Nokian kanssa alkoi kantaa hedelmää ja synnytti lupaavia uusia mahdollisuuksia vuoden 2018 alkupuolelle. Vuoden lopun tilauskanta oli 10,7 miljoonaa euroa (7,5).

Lähi-itä ja Afrikka, Aasian ja Tyynenmeren alue

Markkina-alueen liikevaihto laski 12,2 % vuoden takaisesta ja oli 30,9 (35,1) miljoonaa euroa. Tilikauden myynti koostui nykyisille asiakkaille toteutettujen ratkaisujen laajennuksista ja päivityksistä, vuotuisten ylläpitosopimusten uusimisesta sekä uusien kauppojen osatoteutuksista. Vuoden 2017 lopun tilauskanta oli 15,5 miljoonaa euroa (17,4).

Lähi-itä ja Afrikan alueella yhtiö otti merkittävän edistysaskeleen modernisoimalla eri tuotteita. CLM ja MyLife Dashboard (MLD) tuotteet otettiin onnistuneesti käyttöön usealla alueen merkittävällä teleoperaattorilla, ja kehityksen odotetaan jatkuvan vuonna 2018.

Aasian ja Tyynenmeren alueella saatiin uutta liiketoimintaa viime vuosina aikana hankittujen asiakkaiden kanssa, mutta uusia asiakkaita ei vuoden 2017 aikana saatu.

Henkilöstö

Joulukuun 2017 lopussa Tecnotreen palveluksessa työskenteli 666 henkilöä (818), joista Suomessa 67 (88) ja Suomen ulkopuolella 599 (730). Tilikauden keskimääräinen henkilöstömäärä oli 727 (895). Yhtiön henkilöstö maittain oli seuraava:

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA	2017	2016
Henkilöstö kauden lopussa	666	818
Suomi	67	88
Irlanti	0	24
Brasilia	10	11
Argentiina	46	41
Intia	453	567
Yhdistyneet arabiemiirikunnat	18	25
Muut maat	72	62
Henkilöstö keskimäärin	727	895
Palkkakulut (milj. euroa)	25,2	33,6

Palkkakulut sisältävät kertaluonteisia eriä 2017 1,1 milj. euroa (2,3).

Osake ja kurssikehitys

Joulukuun 2017 lopussa Tecnotree-konsernin oma pääoma oli -6,1 miljoonaa euroa (10,7) ja osakepääoma 1,3 miljoonaa euroa (1,3). Osakkeiden määrä oli 122 628 428 kappaletta. Yhtiön hallussa ei ole omia osakkeita. Oma pääoma osaketta kohden oli -0,05 euroa (0,09).

Tecnotreen osakkeita vaihdettiin tilikauden aikana Helsingin Pörssissä yhteensä 63 291 000 kappaletta (5 517 495 euroa), edustaen 51,61 % osakkeiden kokonaismäärästä.

Tilikauden aikana osakkeen ylin hinta oli 0,13 euroa ja alin 0,07 euroa. Keskimurssi oli 0,09 euroa ja osakkeen päätöskurssi 31.12.2017 oli 0,07 euroa. Osakekannan markkina-arvo oli tilikauden päättyessä 8,6 miljoonaa euroa.

Osakkeenomistajat

Tecnotreellä on yksi osakesarja, ja kaikilla osakkeilla on yhtäläinen äänioikeus. Tecnotreen osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalla. Yhtiön kaupankäyntitunnus on TEM1V. Yhtiön osakkeista 99,97 prosenttia on liitetty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Tecnotreen yhtiöjärjestyksen 14 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 14 §:ssä tarkemmin määrättyin edellytyksin. Tecnotree Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.11.2016 yhtiökokous päätti poistaa yhtiöjärjestyksen 14 § kokonaisuudessaan.

Tecnotreellä oli 31.12.2017 yhteensä 5 687 arvo-osuusjärjestelmään merkittyä osakkeen omistajaa.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa on yhteensä 35,68 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Tecnotreen osakkeista oli 31.12.2017 ulkomaisessa omistuksessa 6,24 prosenttia.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistamien Tecnotreen osakkeiden yhteismäärä 31.12.2017 oli 5 070 407 kappaletta, joka sisältää henkilöiden omat, lähipiiriin ja määräysvalta-yhteisöjen omistukset. Näiden osakkeiden yhteenlaskettu osuus yhtiön koko osakemäärästä ja osakkeiden äänimäärästä oli 4,17 prosenttia. Tecnotreen johtoryhmä (pl. toimitusjohtaja) ja lähipiiri omisti 31.12.2017 yhtiön osakkeita 10 000 kappaletta.

Omistusjakauma sektoreittain 31.12.2017

	Osakkeita, kpl	%
Yritykset	27 247 147	22,22%
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	11 935 229	9,73%
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6 350	0,01%
Kotitaloudet yhteensä	75 753 655	61,77%
Ulkomaiset omistajat ja hallintarekisterissä	7 648 447	6,24%
Yhteensä	122 590 828	99,97%
Yhteistilillä	37 600	0,03%
Liikkeeseen laskettu määrä	122 628 428	100,00%
Hallintarekisterissä	3 069 506	2,50%

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017

	Osakkeita, kpl	% osakkeista ja äänistä
Yhtiön 10 suurinta omistajaa		
Hammaren & Co Oy Ab	8 803 480	7,18%
Wilenius Markku Johannes	7 127 000	5,81%
The Orange Company Oy	6 000 000	4,89%
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	5 740 000	4,68%
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	5 500 000	4,49%
Tuomela Matti Veikko Antero	2 687 162	2,19%
Sumeliua Christer	2 147 937	1,75%

Gripenberg Jarl kuolinpesä	2 100 000	1,71%
Saarelainen Mika Pekka	1 999 626	1,63%
Nieminen Jorma Juhani	1 650 000	1,35%
Yhteensä	43 755 205	35,68%

Omistumääräjakauma 31.12.2017

Osakkeita, kpl	Omistuksia	%	Osakemäärä, kpl	%
1-500	1 842	32,39%	416 548	0,34%
501-1 000	807	14,19%	668 606	0,55%
1 001-5 000	1 594	28,03%	4 262 186	3,48%
5 001-10 000	532	9,35%	4 290 300	3,50%
10 001-50 000	642	11,29%	15 047 216	12,27%
50 001-100 000	126	2,22%	9 210 985	7,51%
100 001-500 000	111	1,95%	21 872 463	17,84%
> 500 000	33	0,58%	66 822 524	54,49%
Yhteistilillä			37 600	0,03%
Yhteensä	5 687	100,00%	122 628 428	100,00%

Hallituksen valtuudet

Hallituksella on kaksi voimassa olevaa valtuutusta.

Tecnotree Oyj:n 29.5.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen ehdotuksen mukaisesti hallituksen päättämään enintään 100 000 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta. Valtuutus on voimassa vuoden varsinaisesta yhtiökokouksesta eli 29.5.2018 saakka.

Ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin 14.9.2017, valtuutti hallituksen ehdotuksen mukaisesti hallituksen päättämään enintään 900 000 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta. Valtuutus on voimassa enintään viisi vuotta eli 14.9.2022 saakka. Valtuutus ei kumoa aiempia valtuutuksia ja sitä voidaan käyttää myös osana yhtiön kannustusjärjestelmien toteuttamista.

Hallitus voi päättää maksuttomasta osakeannista myös yhtiölle itselleen. Yhtiölle annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 1/10 kaikista yhtiön osakkeista.

Hallitus voi edellä kuvatun valtuutuksen puitteissa antaa myös osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat saamaan maksua vastaan yhtiön uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita joko siten, että osakkeiden merkintähinta maksetaan rahana tai käyttämällä merkitsijällä olevaa saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen (vaihtovelkakirjalaina).

Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä voidaan merkitä kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tai osakepääomaan siten kuin hallitus päättää.

Hallitus päättää muista osakeanteihin ja erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä ehdoista. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta tilikauden aikana.

Yrityssaneeraus

Espoon käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi.

Yhtiö on noudattanut saneerausohjelman määräyksiä ja on maksanut velkojille maksuohjelman mukaiset suoritukset.

Yhtiön maksuohjelmassa huomioitujen saneerausvelkojen kokonaismäärä oli noin 73,9 miljoonaa euroa. Konsernisisäisiä saneerausvelkoja oli kokonaisuudessaan 36,7 miljoonaa euroa ja ne leikattiin kokonaan. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen osuus oli noin 13,2 miljoonaa euroa. Vakuusvelkaa oli yhteensä noin 23,8 miljoonaa euroa, josta yrityskiinnityksellä turvattua saneerausvelkaa oli yhteensä noin 7,9 miljoonaa euroa. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen pääomaa leikattiin 50 prosenttia. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyivät 30.6.2025.

Saneerausohjelma sisältää velvollisuuden maksaa etuoikeudettomille saneerausveloille lisäjako-osuutta, mikäli maksuohjelman aikana Tecnotreen Oyj:n operatiivinen kassavirta toteutuu ennustettua parempana.

Saneerausohjelman mukaisesti Tecnotree on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n suostumuksella.

Käräjäoikeus on määrännyt asianajaja Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa maksuohjelman kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille.

Ei-Taloudellinen Informaatio (KPL 3a)

Tecnotree laatii erillisen Ei-taloudellinen informaatio –raportin ja julkaisee sen internet-sivuillaan osoitteessa:
www.tecnotree.com

Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät

Tecnotreen riskit ja lähiajan epävarmuustekijät liittyvät rahoitusriskiin, rahoituksen saatavuuteen sekä riittävyteen, projekteihin, niiden ajoitukseen, osatuloutus- ja myyntisaamisiin ja valuuttakurssien muutoksiin. Rahan riittävyys ja liikevaihdon kehitys ovat merkittävimmät yksittäiset riskit

Liiketoimintaan liittyvät riskit ja epävarmuustekijät

Osana strategista muutostaan ja liiketoiminnan tehostamista Tecnotree on siirtämässä toimintansa painopistettä palveluista tuotepohjaisiin ratkaisuihin. Tähän muutokseen saattaa liittyä riskejä, kuten uusien tuotteiden tuotekehitysaika, tuotteiden saaminen markkinoille oikea-aikaisesti, kilpailutilanne sekä kyky vastata asiakkaiden ja markkinoiden vaatimuksiin.

Riippuvuus avainasiakkaista

Tecnotreen merkittävimmät asiakkaat ovat kooltaan yhtiötä huomattavasti suurempia ja kahden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli 88 % vuonna 2017 (77 %). Yhtiön ja sen suurten asiakkaiden välillä vallitsee riippuvuussuhde, joka liiketoimintamahdollisuuksien lisäksi sisältää myös riskejä.

Kireä kassatilanne ja rahoituksen riittävyys aiheuttavat epävarmuutta uusien asiakkaiden saamisesta ja voivat heikentää nykyisten asiakkaiden halukkuutta lisätilauksiin.

Asiakasprojektien toteutuminen, kannattavuus ja ennustettavuus

Yhtiön tekemiin projekti- ja ylläpitosopimuksiin liittyy vastuita, joista voi syntyä ennakoimattomia kustannuksia. Vastuita pyritään rajoittamaan mm. asiakassopimuksissa sovitavin vastuunrajoituslausekkein. Lisäksi yhtiöllä on voimassa oleva maailmanlaajuinen vastuuvakuutus asiakassopimuksiin liittyvien mahdollisesti realisoituvien vastuiden kattamiseksi vakuutusopimuksen mukaisesti.

Projektien toteutukseen liittyy riskejä. Riskejä sisältyy muun muassa uutta tuotekehitystä edellyttäviin projekteihin, joissa uusien tuoteominaisuuksien luominen saattaa osoittautua odotettua työläemmäksi. Lisäksi projektimyynnissä liikevaihto ja tulos vaihtelevat vuosineljänneksittäin, ja vaihteluiden ennustaminen on usein vaikeaa.

Kansainväliseen toimintaan, saamisiin ja kehittyviin markkinoihin liittyvät riskit

Projektitoimituksista aiheutuu merkittäviä saamia. Suurin osa Tecnotreen liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joista useissa on sekä poliittisia että taloudellisia haasteita. Riskinä on, että laskujen maksu näissä maissa viivästyy huomattavasti ja että Tecnotree joutuu kirjaamaan luottotappioita. Viranomaisten harjoittama ulkomaan maksuliikenteen säännöstely ja kansainväliset sanktiot vaikeuttavat toimintaa joissakin maissa. Erilaiset säädökset voivat vaihtua usein ja ne voivat olla tulkinnanvaraisia. Monissa maissa on yleinen käytäntö maksaa laskut viiveellä. Näiden syiden vuoksi asiakasmaksujen ennustaminen on usein vaikeaa. Tecnotreellä on luottoriskivakuutus osalle myyntisaamisista kansainvälisesti toimivalta luottoriskivakuutusyhtiöltä.

Valuuttariskit

Valuuttakurssien muutokset aiheuttavat riskejä erityisesti myynnille, mutta myös muille tuloslaskelma- ja tase-erille sekä rahavirralle. Merkittävä osa yhtiön liikevaihdosta on Yhdysvaltain dollareissa. Intian rupian valuuttakurssimuutoksilla saattaa olla olennaista vaikutusta konsernin tulokseen Intiassa olevan suuren henkilöstömäärän ja muiden rupiamääräisten kustannusten vuoksi. Konsernin sisäiset saamiset ja velat aiheuttavat kurssieroja konsernin tuloslaskelmaan, koska tyypillisesti konserniyhtiöllä on eri toimintavaluutta.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Yhtiön kassatilanne on jatkunut kriittisenä. Tästä huolimatta yhtiö onnistui vähentämään 6,3 miljoonaa euroa saneerausohjelman mukaista velkaa tilikauden aikana. Tilikauden 2017 lopussa yhtiöllä oli saneerausohjelman mukaisia erääntyneitä korkoja yhteensä 1,1 miljoonaa euron edestä, jotka se maksoi tammikuun 2018 aikana.

Maksuvalmiusriski 2017, Me	Tase-				1-3	Yli 3	
	arvo	Rahavirta	Erääntynyt	0 - 3 kk	3-12 kk	vuotta	vuotta
Vakuudelliset saneerausvelat							
rahoituslaitoksilta, korolliset	17,9	17,9		0,5	0,5	6,7	10,3
Lainojen korkomaksut	1,2	0,0		1,2			
Ostovelat	5,5	5,5	2,9	0,6	0,3	1,6	0,0
Korottomat lainat	4,4	4,4			0,4	1,2	2,8
Johdannaisvelat	0,1	0,1		0,0	0,1		
Yhteensä	29,1	27,9	2,9	2,3	1,3	9,4	13,1

Erääntyneistä ostovelosta 1,5 miljoonaa euroa oli enemmän kuin 90 päivää erääntyneitä.

Oletus toiminnan jatkuvuudesta

Tecnotree Oyj:n konsernitilinpäätös vuodelta 2017 on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen. Yhtiön likviditeettitilanne on ollut pitkään erittäin kireä ja yhtiön toiminnan jatkamisen edellytyksenä on lisärahoituksen saaminen.

Viking Acquisitions Corp sitoutui 8.3.2018 tekemään vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista osakkeista. Tarjouksen toteutumisen ehtona on, että 90 % osakkeenomistajista hyväksyy tarjouksen. Tarjouksentekijä on yhtiön suurin velkoja, jolla on noin 21,6 miljoonan euron saatavat yhtiöltä. Saatavat ovat vakuudellista ja vakuudetonta velkaa, jotka kuuluvat saneerausohjelman piiriin. Tilinpäätöstä laadittaessa ostotarjouksen alustavan, 13.4.2018 julkaistun tuloksen mukaan ostotarjoukseen tarjotut osakkeet edustavat noin 59,9 % kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä täysi laimennusvaikutus huomioiden kuten ostotarjouksen ehdoissa on määritelty. Tarjouksentekijä on hankkinut ostotarjouksen ulkopuolella 23 393 197 Tecnotreen osaketta, jotka vastaavat noin 19,1 % Tecnotreen kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Nämä osakkeet yhdessä ostotarjouksessa tarjottujen Tecnotreen osakkeiden kanssa muodostavat yhteensä noin 79,0 % kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Tarjousaikaa on jatkettu ja se päättyi 30.4.2018. Yhtiön arvion mukaan toiminnan jatkuvuus (going concern) perustuu näkemykseen, että julkinen ostotarjous hyväksytään tai että yhtiön vaikeaan kassatilanteeseen löytyy lyhyellä aikavälillä muu ratkaisu.

Tecnotreen hallitus julkaisi 13.3.2018 lausuntonsa Viking Acquisitions Corp:n tarjouksesta ja suositteli osakkeenomistajille yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä.

Toiminnan jatkuvuuteen liittyy olennaista epävarmuutta.

Verotus

Kehittyvillä markkinoilla toimimiseen liittyy useita veroasioita. Paikalliset verolait muuttuvat nopeasti ja niiden tulkinta voi olla ristiriitaista. On mahdollista, että eri maiden verottajat vaativat saman tulon verottamista. Järjestelmien ja palveluiden myyntiin liittyy usein lähdevero, jonka hyvittäminen tulonsaantimaassa ei ole kiistatonta. Suomessa Tecnotreellä on runsaasti verotuksessa vähennyskelpoisia kuluja aiemmilta tilikausilta, joita voidaan hyödyntää verotuksessa.

Tecnotree soveltaa pääsääntöisesti ns. cost plus -menetelmää siirtohinnoittelussaan. Tämä selkeyttää eri maissa kirjattavaa verotettavaa tulosta. Konsernin tehdessä tappiota menetelmän soveltamisesta kuitenkin seuraa se, että tytäryhtiömaissa joudutaan maksamaan veroja. Myös osingoista joudutaan usein maksamaan lähdeveroja.

Johto, tilintarkastajat sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Tecnotreen hallitus koostui vuonna 2017 seuraavista henkilöistä:

Harri Koponen, puheenjohtaja
Pentti Heikkinen, varapuheenjohtaja
Christer Sumelius
Matti Jaakkola
Pirjo Pakkanen 3.6.2017 saakka

Yhtiön toimitusjohtaja on Padma Ravichander.

Vuonna 2017 konsernin johtoryhmän muodostivat Padma Ravichander (toimitusjohtaja), Kirsti Parvi (talousjohtaja), Indrajit Chaundri (tuotehallintajohtaja), Mike Keegan (myyntijohtaja Latinalainen Amerikka), Udayan Kelkar (myyntijohtaja Eurooppa, MEA ja APAC), Sanjay Ketkar (tuotekehitysjohtaja), Reija Virrankoski (henkilöstöjohtaja) ja Sheela Singh (laatujohtaja).

Tecnotree Oyj:n tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Leenakaisa Winberg.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2017

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee vuosittain hallituksen 3-8 jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus nimittää toimitusjohtajan.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt asiat

Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut sekä tuotekehitystoimintaa kuvaavat luvut esitetään Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut –kappaleessa konsernitilinpäätöksessä. Tulosvaikutteisesti kirjattujen tuotekehittämiskulujen yhteissumma esitetään myös konsernin liitetiedossa 8. Konsernin tytäryhtiöt ja sivuliikkeet esitetään liitetiedossa 28.

Merkittävät sopimukset, joiden voimassaolo voi päättyä jos määräysvalta yhtiössä vaihtuu, esitetään konsernin liitetiedossa 22. Toimitusjohtajan ja yhtiön välisen sopimuksen ehdot koskien toimitus-suhteen lopettamiseen liittyviä korvauksia esitetään liitetiedossa 28.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tammikuun 2018 aikana Tecnotree keräsi maksusuorituksia Amerikan alueella sijaitsevalta asiakkaaltaan yhteensä 9,3 miljoonaa euroa lähdeverojen jälkeen, josta 4,2 miljoonaa euroa oli ennakkomaksuja vuoden toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikaisiin ylläpitopalvelutoimituksiin.

Yhtiö tiedotti 26.2.2018, että se tekee vuoden 2017 tilinpäätöksen yhteydessä noin 16,7 miljoonan euron alaskirjauksen konsernin taseessa olevaan liikearvoon. Liikearvo on syntynyt pääasiassa vuonna 2009 tehdyssä yrityskaupassa ja siihen on tehty 1,2 miljoonan euron alaskirjaus vuonna 2012. Nyt toteutettu alaskirjaus johtuu siitä, että liiketoiminnan kehitys Lähi-Idässä, Afrikassa ja Amerikassa ei ole vastannut odotuksia. Rahoitusjärjestelyjen viivästyminen on osaltaan vaikeuttanut liiketoiminnan kasvattamista. Alaskirjaus on käsitelty kertaluonteisena eränä eikä sillä ole kassavirtavaikutusta.

Yhtiö tiedotti 8.3.2018, että se on allekirjoittanut Viking Acquisitions Corp.-yhtiön kanssa transaktiosopimuksen, jonka mukaan Viking sitoutuu tekemään vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista, jotka eivät ole Tecnotreen tai sen tytäryhtiöiden hallussa. Osakkeista tarjottava vastike on 0,10 euroa käteisenä jokaisesta osakkeesta, jonka osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty. Ostotarjouksen mukaan Tecnotreen arvo on noin 12,26 miljoonaa euroa täysi laimennusvaikutus huomioiden. Osakkeenomistajat, jotka omistavat yhteensä noin 41,45 prosenttia Tecnotreen kaikista osakkeista ja äänistä, ovat sitoutuneet peruuttamattomasti hyväksymään ostotarjouksen. Ostotarjous on ehdollinen sille, että Viking saa määräysvaltaansa yhteensä yli 90 % Tecnotreen osakkeista ja äänioikeuksista.

8.3.2018 yhtiö tiedotti lisäksi, että yhtiön varsinainen yhtiökokous pidetään 30.5.2018 ja että taloudellinen raportti tammii-maaliskuulta 2018 julkaistaan 28.5.2018.

Tecnotreen hallitus julkaisi 13.3.2018 lausuntonsa Viking Acquisitions Corp:n tarjouksesta ja suositteli osakkeenomistajille yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä.

Yhtiö tiedotti 16.3.2018, että Finanssivalvonta on hyväksynyt Viking Acquisitions Corp:n ostotarjoukseen liittyvän tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen alkuperäinen hyväksymisaika alkoi 19.3.2018 ja päättyi 13.4.2018. Tarjousaikaa on jatkettu alkuperäisestä ajankohdasta 30.4.2018 saakka. Tarjousasiakirja on saatavilla yhtiön internetsivuilla sekä osoitteessa www.evli.com/tecnotree.

Vuoden 2018 näkymät

Yhtiö ei anna ohjeistusta vuodelle 2018.

Ehdotus tuloksen käsittelystä

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa ja että emoyhtiön tilikauden tappio, 1 862 707,61 euroa, jätetään omaan pääomaan.

Tecnotree Oyj

Hallitus

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma, 1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	1, 2	55 075	60 075
Liiketoiminnan muut tuotot	3	213	270
Materiaalit ja palvelut	4	-1 824	-4 697
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-25 171	-33 629
Liikearvon arvonalentuminen	6	-16 660	
Poistot	6	-696	-895
Liiketoiminnan muut kulut	7	-18 911	-31 214
Liiketulos		-7 974	-10 090
Rahoitustuotot	9	366	6 852
Rahoituskulut	9	-2 903	-2 384
Tulos ennen veroja		-10 511	-5 621
Tuloverot	10	-4 980	-635
Tilikauden tulos		-15 492	-6 256
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-15 583	-6 290
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		92	34
Tulos per osake	11	-0,13	-0,05
Konsernin laaja tuloslaskelma, 1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Tilikauden tulos		-15 492	-6 256
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi:			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	21	144	-59
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi		-49	12
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	24	-1 185	-752
Tilikauden muut laajan tuloksen erät		-1 090	-799
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-16 582	-7 055
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-16 673	-7 089
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		92	34

Konsernin tase

1 000 €	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	12, 13		17 612
Muut aineettomat hyödykkeet	12	263	426
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	2 061	2 497
Laskennalliset verosaamiset	15	589	568
Pitkäaikaiset saamiset	16	670	1 262
Pitkäaikaiset varat yhteensä		3 584	22 364
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	17	460	869
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	22 882	30 773
Tuloverosaamiset		2 628	2 253
Rahavarat	19	2 293	3 503
Lyhytaikaiset varat yhteensä		28 264	37 399
Varat yhteensä		31 847	59 763
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		1 346	1 346
Ylikurssirahasto		847	847
Muuntoerot		-9 695	-8 510
Muut rahastot		2 020	2 028
Kertyneet voittovarot		-804	14 857
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	20	-6 285	10 568
Määräysvallattomien omistajien osuus		197	116
Oma pääoma yhteensä		-6 089	10 684
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset korolliset velat	22	16 968	23 956
Pitkäaikaiset korottomat velat	23	6 393	7 902
Eläkevelvoitteet	21	859	930
Pitkäaikaiset velat yhteensä		24 220	32 789
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	22	1 231	440
Ostovelat, varaukset ja muut velat	23	11 634	15 031
Tuloverovelat		851	819
Lyhytaikaiset velat yhteensä		13 716	16 290
Oma pääoma ja velat yhteensä		31 847	59 763

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallat- tomien omis- tajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yh- teensä		
Oma pääoma 1.1.2017	1 346	847	2 028	-8 510	14 857	10 568	116	10 684
Tilikauden tulos					-15 583	-15 583	92	-15 492
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen				-1 185	95	-1 090		-1 090
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-1 185	-15 488	-16 673	92	-16 581
Muut muutokset			-8		-173	-180	-11	-191
Oma pääoma yhteensä 31.12.2017	1 346	847	2 020	-9 695	-804	-6 286	197	-6 089

Lisätietoja on esitetty liitteessä 20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot.

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallat-	Oma pääoma
	Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yh- teensä	tajien omis- tajien osuus	yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	1 346	847	2 033	-7 764	21 254	17 717	81	17 797
Tilikauden tulos					-6 290	-6 290	34	-6 256
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			-6	-746	-47	-799		-799
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-6	-746	-6 337	-7 089	34	-7 055
Muut muutokset					-60	-60	2	-58
Oma pääoma yhteensä 31.12.2016	1 346	847	2 028	-8 510	14 857	10 568	116	10 684

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		-15 492	-6 256
Oikaisut tilikauden tulokseen:			
Poistot ja arvonalentumiset		696	895
Liikearvon alentuminen		16 660	
Työsuhde-etuudet		468	195
Saamisten arvonalentumiset	7	839	11 143
Realisoitumattomat kurssierot		2 259	-1 115
Muut rahoitustuotot ja -kulut		751	-5 212
Tuloverot		4 980	635
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot		36	-77
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		2 756	452
Vaihto-omaisuuden muutos		409	-340
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-4 113	3 404
Maksetut korot		-51	-27
Saadut korot ja osingot		249	125
Maksetut verot		-5 430	-5 017
Liiketoiminnan nettorahavirta		5 016	-1 194
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-129	-16
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-119	-281
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		32	588
Luovutustulot muista sijoituksista			
Investointien nettorahavirta		-217	292
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		131	2 140
Lainojen takaisinmaksut		-6 254	-1 740
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut ja korot		-72	
Muutokset pantatuissa rahavaroissa		1 036	-215
Muut rahoituskulut		-534	-2 240
Rahoituksen nettorahavirta		-5 694	-2 054
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		3 503	6 433
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-316	27
Rahavarat tilikauden lopussa	19	2 293	3 503

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Tecnotree on kansainvälinen teleoperaattoreiden it-ratkaisujen toimittaja, joka tarjoaa tuotteita ja palveluita veloitukseen, laskutukseen, asiakaspalveluun ja asiakkuudenhallintaan sekä viestintäpalveluihin ja sisältöliiketoimintaan. Tecnotreellä on tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä 12 maassa.

Konsernin emoyritys on Tecnotree Oyj, jonka kotipaikka on Espoo ja sen rekisteröity osoite on Finnooniitynkuja 7, 02270 Espoo. Tecnotree Oyj:n osake on noteerattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä (TEM1V). Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteessa www.tecnotree.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Finnooniitynkuja 7.

Tecnotree Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS ja IFRS -standardeja sekä SIC ja IFRIC -tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta mainita. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Liitetietojen tekstiosioissa esitetyt vertailukauden luvut ovat suluissa.

Toiminnan jatkuvuuden periaate

Epävarmuustekijät

Tecnotreellä on toiminnan jatkuvuuteen liittyviä olennaisia epävarmuustekijöitä. Yhtiön riskit ja lähiajan epävarmuustekijät liittyvät rahoitukseen, projekteihin, niiden ajoitukseen, osatuloutus- ja myyntisaamisiin ja valuuttakurssien muutoksiin. Yhtiön kassatilanne on jatkunut kriittisenä ja rahan riittävyys on merkittävin yksittäinen riski.

Yhtiöllä on myyntiä useisiin maihin, joiden keskuspankeilla on pulaa ulkomaanvaluutoista. Tämä aiheuttaa ylimääräisiä maksujen viivästymisiä, kuluja ja jopa riskejä maksujen saamisesta lainkaan.

Lisäksi Tecnotreellä on emoyhtiön negatiivisen oman pääoman aiheuttama riski.

Tecnotreen toimintaan liittyviä epävarmuustekijöitä on selvitetty tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa kohdassa "Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät". Rahoitusriskien hallinta on myös kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24. Yrityssaneeruksesta on kerrottu liitetiedossa 29.

Perustelut jatkuvuuden periaatteen noudattamiselle

Tecnotree Oyj:n konsernitilinpäätös vuodelta 2017 on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen. Tätä perustellaan seuraavilla seikoilla:

Tecnotreen liiketoiminta on ollut useana vuonna tappiollista. Yhtenä keskeisenä syynä tähän on ollut vanhempien tuotteiden myynnin lasku, jota ei seurannut vastaava lasku toimintakuluissa. Tecnotree keskittyy edelleen vuonna 2018 toimintakulujen tiukkaan kontrollointiin samalla kun se tuo markkinoille uusia avoimeen lähdekoodiin perustuvia tuotteitaan.

Tecnotree on edennyt hyvin muutoksessaan palveluihin keskittyvästä yhtiöstä aidosti tuotekeskeiseksi yhtiöksi. Tuotekeskeisen yhtiön etuja on sen kiinnostavuus osajien parissa ja lisenssimyymintämahdollisuus, joka kasvattaa liikevaihtoa ja kassavirtaa. Tuotekeskeisissä yrityksissä maksujen tulouttaminen on nopeampaa, mikä myös lisää liikevaihtoa ja kassavirtaa. Sen lisäksi, että yhtiö houkuttaa osaavia työntekijöitä, voimavaroja on jatkuvasti kohdennettava niin, että yhtiö pystyy toimittamaan räätälöityjä projekteja asiakkailleen maailmanlaajuisesti ilman lisäriskejä ja kustannuksia.

Yhtiö on noudattanut yrityssaneerauksen maksuohjelmaa ja suorittanut tilikaudella maksuohjelmaan kuuluvien velkojen maksuja yhteensä 6,3 miljoonalla eurolla. Tilikauden 2017 lopussa yhtiöllä oli saneerausohjelman mukaisia erääntyneitä korkoja yhteensä 1,1 miljoonaa euron edestä, jotka se maksoi tammikuun 2018 aikana.

Viking Acquisitions Corp sitoutui 8.3.2018 tekemään vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista osakkeista. Tarjouksen toteutumisen ehtona on, että 90 % osakkeenomistajista hyväksyy tarjouksen. Tarjouksentekijä on yhtiön suurin velkoja, jolla on noin 21,6 miljoonan euron saatavat yhtiöltä. Saatavat ovat vakuudellista ja vakuudetonta velkaa, jotka kuuluvat saneerausohjelman piiriin. Tilinpäätöstä laadittaessa ostotarjouksen alustavan, 13.4.2018 julkaistun tuloksen mukaan ostotarjoukseen tarjotut osakkeet edustavat noin 59,9 % kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä täysi laimennusvaikutus huomioiden kuten ostotarjouksen ehtoissa on määriteltä. Tarjouksentekijä on hankkinut ostotarjouksen ulkopuolella 23 393 197 Tecnotreen osaketta, jotka vastaavat noin 19,1 % Tecnotreen kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Nämä osakkeet yhdessä ostotarjouksessa tarjottujen Tecnotreen osakkeiden kanssa muodostavat yhteensä noin 79,0 % kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Tarjousaikaa on jatkettu ja se päättyy 30.4.2018. Yhtiön arvion mukaan toiminnan jatkuvuus (going concern) perustuu näkemykseen, että julkinen ostotarjous hyväksytään tai että yhtiön vaikeaan kassatilanteeseen löytyy lyhyellä aikavälillä muu ratkaisu.

Tecnotreen hallitus julkaisi 13.3.2018 lausuntonsa Viking Acquisitions Corp:n tarjouksesta ja suositteli osakkeenomistajille yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä.

Toiminnan jatkuvuuteen liittyy olennaista epävarmuutta.

Tytär yritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Tecnotree Oyj:n sekä kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt (yli 50 % äänimäärästä) tai yhtiöt, joissa sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun Tecnotree olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai Tecnotree on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Määräysvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa välittömästi tai välillisesti yli puolet tytäryrityksen äänivallasta.

Konsernin keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryritykset on yhdistelty siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset, velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden tuloksen sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Määräysvallattomien omistajien osuus on esitetty konsernitaseen omassa pääomassa erillään emoyhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Määräysvallattomien omistajien osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Konsernissa ei ole yhteisjärjestelyjä tai osakkuusyhtiöitä.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniyhtiöt raportoivat tilinpäätöksissään liiketoimensa sen taloudellisen ympäristön valuutan mukaisesti, jossa ne pääasiallisesti toimivat (toimintavaluutta). Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin tai käyttäen kurssia, joka likimain vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät arvostetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon tai materiaalien ja palvelujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssierot on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Niiden ulkomaisten konserniyhtiöiden, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmien sekä laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen kauden keskikurssia ja tase-erät, lukuun ottamatta tilikauden tulosta, muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Euroalueen ulkopuolisten ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista, hankinnan jälkeen kertyneistä omista pääomista sekä tuloslaskelman ja taseen erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja esitetty oman pääoman muuntoeroissa. Ne kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota, kun ulkomaisesta tytäryhtiöstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun on todennäköistä, että ne lisäävät hyödykkeestä konsernille koituvaa taloudellista hyötyä. Kaikki muut kulut, kuten normaalit korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti kun ne syntyvät.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
- Koneet, laitteet ja kalusto 3–5 vuotta
- Atk-laitteet ja järjestelmät 3–5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan se testataan vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke kirjataan vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno voidaan määrittää luotettavasti. Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioitu taloudellinen vaikutusaika aineettomille oikeuksille on 3–10 vuotta.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Uusien tuotteiden kehittämismenot aktivoidaan IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellytysten täytyessä ja poistetaan kyseisten tuotteiden taloudellisen vaikutusajan aikana. Tuotekehityskustannuksia seurataan Tecnotreessä projekteittain ja konsernin johto päättää kunkin projektin kustannusten aktivoinnista aina erikseen. Aktivoidun projektin täytyy olla luonteeltaan sellainen, että se hyödyttää jatkossa useita eri asiakkaita, sen sisällöstä, tavoitteista ja aikataulusta tulee olla kirjallinen kuvaus sekä siitä tulee olla kannattavuuslaskelma. IFRS-kriteerit täyttävien tuotekehittämismenon aktivointi aloitetaan siitä lähtien, kun tuotteen toiminnalliset vaatimukset, tuotteistamis-, testaus- ja projektisuunnitelmat ovat valmiina ja hyväksytyt sekä tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidun tuotekehittämismenon taloudellinen vaikutusaika on 3–5 vuotta riippuen tuotteen ennustetusta elinkaaresta, jona aikana ne kirjataan tasapoistoina kuluksi kaupallisen käytön alkamishetkestä. Konsernin taseeseen 31.12.2017 ja 31.12.2016 ei sisällynyt enää aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Arvostuksessa noudatetaan FIFO-periaatetta. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan IAS 17-standardin periaatteiden mukaisesti joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksen määritelmän mukaan sopimuksella siirretään hyödykkeen omistamiselle ominaiset edut ja riskit olennaisilta osin hyödykkeen käyttäjälle. Rahoitusleasingsopimuksella vuokrattu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksilla hankittu omaisuuserä vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet vastaavasti korollisiin rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingsopimuksista johtuvat maksut jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään poistot konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevien poistosuunnitelmien mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Lisäksi tämä arviointi tehdään silloin kun esiintyy jokin viite siitä, että jonkin omaisuuserän kirjanpitoarvo saattaa olla alentunut. Käytännössä tarkastelu tapahtuu usein omaisuusryhmäkohtaisesti. Jos viitteitä havaitaan, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko vastaisten rahavirtojen nykyarvo (käyttöarvo) tai käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Tecnotree-konsernissa arvonalentumistestit tehdään käyttöarvoon perustuen rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla.

Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat seuraavat: Eurooppa & Amerikka (Eurooppa ja Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasian ja Tyynenmeren alue).

Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei enää mahdollisesti ole ja kun olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Lakisäätteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelyt on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä.

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksu pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksu pohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernille ei jää velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta. Maksu pohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu ennakoituun etuus oikeus yksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutus matemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoite diskontataan nykyarvoon käyttämällä sellaisen valtion velkasitoumuksen korkoa, joka vastaa eläkevelvoitteen maturiteettia. Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuus pohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka (tai -omaisuuserä).

Kauden työsuoritukseen perustuva meno ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Etuus pohjaisen nettovelan (tai -omaisuuserän) uudelleenmäärittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti aikaisempaan seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun Tecnotree kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

Etuus pohjaisten eläkkeiden lisäksi Tecnotreellä on muita pitkäaikaisia työsuhte-etuuksia, jotka esitetään erillään etuus pohjaisista eläkkeistä. Nämä liittyvät eräiden tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden henkilöstön oikeuteen saada rahallinen korvaus työsuhteen päättyessä. Näistä järjestelyistä on kirjattu velka konsernitaseeseen.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta

velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut sen toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan ja verolainsäädännön perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisesti väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennallisten verojen määrittämisessä käytetään tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytyt. Laskennalliset verovelat on kirjattu pääsääntöisesti kokonaisuudessaan, mutta laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Tuloutusperiaatteet

Tecnotreessä liikevaihto koostuu projektien, tuotteiden ja palveluiden myynnistä, joista on vähennetty välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisen myynnin kurssierot.

Pitkäaikaishankkeet

Projektitoimitukset tuloutetaan pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11 Pitkäaikaishankkeet -standardin mukaisesti. Projektin tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi tilinpäätöshetken valmistusasteen perusteella, kun projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Lopputulos on määritettävissä luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Projektin valmistusaste määritetään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista (ns. cost-to-cost method). Projektin tuloutus aloitetaan hetkestä, jolloin projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Projektin etenemistä seurataan säännöllisesti ja se perustuu useaan tekijään mukaan lukien toteutuneet tai todennäköiset toimitukset, asiakasvelvoitteiden täyttäminen, jne. Projektin menoihin voidaan sisällyttää menot jotka ovat syntyneet ennen virallisen asiakastilauksen vastaanottoa.

Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevasta tuloista ja menoista sekä projektin etenemisen arviointiin. Projektien kustannusarvioita käydään läpi johdon tulotuskatselmuksessa säännöllisesti ja tulojen ja menojen merkitsemistä tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä kaudella,

jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja sen määrä on arvioitavissa.

Mikäli projektin lopputulos ei ole luotettavasti määritettävissä, kirjataan tuottoja vain toteutuneita menoja vastaava määrä. Tätä tulouttamiskäytäntöä sovelletaan tyypillisesti uusien tuotteiden ensitoimitusprojekteissa tai kun toimitusprojektiin sisältyy merkittävä määrä asiakaskohtaista räätälöintiä. Projektin kate tuloutetaan lopullisen hyväksynnän yhteydessä. Tällainen tuloutusmenettely vaatii johdolta arvioiden ja harkinnan käyttämistä. Näihin liittyviä seikkoja on kuvattu jäljempänä laatimisperiaatteissa kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt on arvostettu tuloutettuun määrään vähennettynä määrällä, joka on jo laskutettu. Tuloslaskelmaan kirjatut projektimenot sisältävät kaikki konsernin pitkäaikaishankkeisiin välittömästi liittyvät menot ja kiinteistä menoista sekä yleiskustannuksista sen osan, joka on kohdennettavissa projektille.

Projekti katsotaan tappiolliseksi, kun sen menot ylittävät siitä saatavat tulot. Tällöin projektista johtuva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Tavara- ja palvelutoimitukset

Tavara- ja palvelutoimitukset tuloutetaan IAS 18 Tuotot -standardin mukaisesti. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, tuotot ovat määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Esimerkkeinä tavara- ja palvelutoimituksista voidaan mainita mm. usein erillisinä myytävät järjestelmien oheistoimitukset, kuten huoltosopimus-, lisenssi-, koulutus-, dokumentaatio- ja varaosatoimitukset. Kiinteäaikaisten huoltosopimusten tuotot kirjataan pääsääntöisesti tasasuorina erinä huoltosopimuksen voimassaoloaikana.

Liiketuloksen, oikaistun liiketuloksen ja oikaistun tilikauden tuloksen määrittely

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liiketuloksen käsitettä. Tecnotree-konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten käypien arvojen muutokset sisältyvät liiketulokseen (Tecnotree ei sovelle suojauslaskentaa). Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurssierot sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä, muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Konsernin oikaistu liiketulos ja kauden tulos ovat ennen kertaluonteisia eriä. Kertaluonteisiksi eriksi kirjataan vain kerran tai hyvin harvoin tapahtuvia asioita. Tällaisia asioita voivat olla esimerkiksi liiketoiminnasta luopuminen, uudelleenjärjestelyt, arvonalentumiskirjaus tai oikeudenkäyntikulut.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät sekä velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevat omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraavaan kahteen ryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat sekä lainat ja muut saamiset. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen

hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostojen ja myyntien kirjaus tapahtuu kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäville osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat, joita Tecnotree-konsernissa ovat käyvältä arvoltaan positiiviset valuutta- ja korkojohdannaiset.

Lainat ja muut saamiset sisältävät myyntisaamiset ja muut saamiset, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen merkittävä viivästyminen ovat näyttöä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Arvonalentumistappio tai sen mahdollinen peruutus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yli kolmen kuukauden pankkitalletukset luokitellaan myös lainat ja muut saamiset –ryhmään.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja lyhytaikaisista, alle kolmen kuukauden pankkitalletuksista.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin (käyvältä arvoltaan negatiiviset valuutta- ja korkojohdannaiset) ja muihin rahoitusvelkoihin (jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat). Muut rahoitusvelat koostuvat mm. konsernin pankkilainoista ja ostoveloista. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity veloite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Käytössä olevat tililimitit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon ja arvostetaan tämän jälkeen edelleen käypään arvoon jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Muut rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon oikaistuna merkittäville transaktiokuluilla. Myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan efektiivisen koron menetelmällä.

Ne vieraan pääoman menot (lähinnä korot), jotka johtuvat välittömästi ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Johdannaiset

Tecnotree-konsernin solmimat johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita sekä koronvaihtosopimuksia.

Konserni ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa, vaikka johdannaiset on hankittu valuuttamääräisten myyntisaamisten suojaamiseksi ja konsernin pankkilainojen suojaamiseksi.

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi tai -veloiksi. Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Käypien arvojen muutoksista johtuvat realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kun ne syntyvät.

Johdon harkintaa edellyttävät laatumisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa tilinpäätös kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan konsernin johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan

käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Arviot liittyvät pääosin tuloutukseen, myyntisaamisten ja liikearvon arvostukseen.

Projektit ja palvelut, joita Tecnotreen sopimukset koskevat, ovat usein laajoja, monimutkaisia ja arvoltaan suuria. Konsernin johto joutuu arvioimaan asiakasprojekteihin liittyviä olosuhteita ja ehtoja, jotka saattavat vaikuttaa projektien tuloutuksen ajoittumiseen ja kokonaiskannattavuuteen. Tällaisia voivat olla esim. kyky kiinnittää sopiva määrä pätevää henkilöstöä kuhunkin projektiin tai esim. kansainvälisillä ja etenkin kehittyvillä markkinoilla tapahtuvaan toimintaan liittyvät tekijät, joista osa saattaa olla konsernin tai asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella. Projektien valmiiksi saattaminen edellyttää usein uusia teknisiä ratkaisuja, jotka voivat aiheuttaa ennalta arvaamattomia ongelmia, projektin viivästymistä ja ylimääräisiä kustannuksia.

Myyntisaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Tämä arviointi tehdään jokaisen raportointikauden lopussa. Lisätietoja arvonalentumistappioista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Konsernissa testataan liikearvo vähintään vuosittain mahdollisten arvonalentumisten varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät merkittävässä määrin arvioiden käyttämistä. Lisätietoja arvonalentumistestauksesta on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 13.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Tecnotree-konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

• IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia Tecnotreen konsernitilinpäätökseen on arvioitu seuraavasti:

Keskeiset IFRS 15:n käsitteet analysoidaan eri tulovirtojen kannalta. Näitä ovat omat lisenssit ja niiden ylläpito, kolmannen osapuolen lisenssit ja niiden ylläpito, työmyynti sekä palvelujen myynti. Käyttöönoton aikataulu on 2018 alussa soveltaen 'Osittain takautuvaa lähestymistapaa' käytännön apukeinoja hyödyntäen. Yhtiö soveltaa tätä standardia jokaiseen esitettävään aiempaan raportointikauteen.

IFRS 15 vaikutukset ovat seuraavat:

IFRS 15 määrittelee periaatteet, joiden perusteella asiakassopimukset tuloutetaan tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksen käyttäjille esitetään sopimuksista syntyneiden tuloutusten määrä, ajoitus ja tuoton epävarmuus sekä kassavirrat asiakassopimuksista. Yhtiö on tunnistanut uuden standardin edellyttämät muutokset ja todennut, että standardilla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta vuoden 2018 lukiin. Yhtiö kirjaa 1.1.2018 alkavalla tilikaudella avaavan taseen voittovaroihin vuodelle 2017 IFRS 15:n mukaan syntyneet muutokset. Siirtymäkorjauksen arvioitu vaikutus on -1,1 miljoonaa euroa, joka tarkentuu ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Keskeiset IFRS 15:n käsitteet analysoidaan eri tulovirtojen kannalta. Näitä ovat omat lisenssit ja niiden ylläpito, kolmannen osapuolen lisenssit ja niiden ylläpito, työmyynti sekä palvelujen myynti. Käyttöönoton aikataulu on 2018 alussa soveltaen 'Osittain takautuvaa lähestymistapaa' käytännön apukeinoja hyödyntäen. Yhtiö soveltaa tätä standardia jokaiseen esitettävään aiempaan raportointikauteen.

• Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista – Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.

IFRS 15 määrittelee periaatteet, joiden perusteella asiakassopimukset tuloutetaan tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksen käyttäjille esitetään sopimuksista syntyneiden tuloutusten määrä, ajoitus ja tuoton epävarmuus sekä kassavirrat asiakassopimuksista. Yhtiö on tarkastellut uuden standardin keskeisiä osa-alueita ja analysoinut niiden vaikutusta tuloutusperiaatteisiin seuraten vuoden 2017 tuloutuksia. Yhtiö on tunnistanut uuden standardin edellyttämät muutokset ja todennut, että standardilla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta vuoden 2018 lukuihin. Yhtiö on päättänyt siirtyä IFRS 15 standardin noudattamiseen soveltamalla osittain takautuvaa siirtymismenetelmää ja kirjaa 1.1.2018 alkavalla tilikaudella avaavan taseen voittovaroihin vuodelle 2017 IFRS 15:n mukaan syntyneet muutokset. Siirtymäkorjauksen arvioitu vaikutus on -1,2 miljoonaa euroa, joka tarkentuu ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

IFRS 9 standardin mukaisesti Tecnotree muuttaa periaatteita, joilla se kirjaa myyntisaamisten luottotappiovarauksen. Arvio syntyvistä luottotappioista tehdään, mikäli arvioidaan ettei myyntisaatavia todennäköisesti tulla saamaan. Muutoksen vaikutuksen arvioidaan olevan vähäinen. Yhtiö on arvioinut että muilla IFRS 9:n uusilla säännöillä ei ole vaikutusta Tecnotreen konsernitilinpäätökseen

- IFRS 16 Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Konsernissa on aloitettu standardin vaikutuksien alustava arviointi. Sen vaikutusta arvioidaan Tecnotreen konsernitilinpäätökseen ja taseeseen.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

1. Segmentti-informaatio

Tecnotree raportoi IFRS 8:n mukaisina toimintasegmentteinä maantieteelliset alueet, jotka ovat Eurooppa & Amerikka (Eurooppa sekä Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue). Tämä perustuu siihen, että niiden tulosta seurataan konsernin sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa erillisinä. Tecnotreen IFRS 8:n mukainen ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmenttien liikevaihto ja tulos esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Segmenttien tulos sisältää sellaiset kulut, jotka ovat kohdistettavissa segmenteille, eli myynnin ja markkinoinnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien sekä tuotekehityksen kulut. Tuotehallinnan ja hallinnon kuluja, poistoja sekä vero- ja rahoituseriä ei kohdisteta segmentteihin.

Toimintasegmentin tuloksena raportoidaan tulos, jossa liikevaihtoon on lisätty liiketoiminnan muut tuotot ja vähennetty ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutoksella oikaistuna sekä sellaiset kulut jotka ovat kohdistettavissa segmenteille eli myynnin ja markkinoinnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien sekä tuotekehityksen kulut. Muut segmentit -erä sisältävät poistot sekä tuotehallinnan ja hallinnon kuluja, jotka ovat luonteeltaan kiinteitä kuluja joita ei ole tarkoituksenmukaista jakaa segmenteille.

Tecnotree ei kohdista raportoinnissaan varoja toimintasegmenteille.

Toimintasegmentit 2017

1 000 €	Eurooppa & Amerikka	MEA & APAC	Muut segmentit	Konserni yhteensä
Liikevaihto (ulkoinen)	24 165	30 910		55 075
Segmentin tulos	4 452	3 777		8 229
Kohdistamattomat erät			-17 294	-17 294
Liiketulos ennen kertaluonteisia kuluja *)				9 777
Kertaluonteiset kulut **)				-17 751
Liiketulos				-7 974

Toimintasegmentit 2016

1 000 €	Eurooppa & Amerikka	MEA & APAC	Muut segmentit	Konserni yhteensä
Liikevaihto (ulkoinen)	24 975	35 100		60 075
Segmentin tulos	-11 394	2 013		-9 381
Kohdistamattomat erät:			10 616	10 616
Liiketulos ennen kertaluonteisia kuluja *)				1 235
Kertaluonteiset kulut **)				-11 325
Liiketulos				-10 090

Suomalaisilta asiakkailta saadut tuotot oli 709 tuhatta euroa (839) ja yhteensä kaikista muista maista 54 366 tuhatta euroa (59 236). Suomessa sijaitsevat pitkäaikaiset varat olivat tilinpäätöshetkellä 1 528 tuhatta euroa (1 846) ja yhteensä muissa maissa 852 tuhatta euroa (18 688).

*) Liiketulos ennen kertaluonteisia kuluja = Oikaistu liiketulos

***) Konserniikervon arvonalentumiskirjaus 16.660 tuhatta euroa ja henkilöstövähennyksistä aiheutuneita kertaluonteisia kuluja 1.091 tuhatta euroa.

Tiedot merkittävimmistä asiakkaista

		2017		2016	
		Liikevaihto	% konsernin liikevaihdosta	Liikevaihto	% konsernin liikevaihdosta
Asiakas 1, toimintasegmentti:	Eurooppa & Amerikka	25 328	46%	21 772	36%
Asiakas 2, toimintasegmentti:	MEA & APAC	22 194	40%	23 864	40%

2. Liikevaihto

1 000 €	2017	2016
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista (IAS 11)	11 311	19 667
Tuotot ylläpitopalvelutoimituksista (IAS 18)	31 237	28 947
Tuotot tavara- ja palvelutoimituksista (IAS 18)	13 777	11 060
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	-1 252	402
Liikevaihto yhteensä	55 075	60 075
Tilaukanta liittyen osatuloutusprojekteihin	2 311	12 742
Tilaukanta liittyen tavara-, ylläpito- ja palvelutoimitussopimuksiin	23 928	12 112
Tilaukanta yhteensä	26 239	24 854
Keskeneräiset osatuloutusprojektit:		
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen tuloutus	9 495	15 050
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen laskutus	11 966	14 651
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	-2 471	399
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kertyneet toteutuneet menot	6 145	4 372

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole asiakkaan pidättämiä myyntisaamisia. Konserni ei ole saanut ennakoita liittyen keskeneräisiin osatuloutusprojekteihin.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2017	2016
Vuokratuotot	76	79
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	133	82
Vahinkokorvaukset		108
Muut tuottoerät	4	1
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	213	270

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2017	2016
Ostot tilikauden aikana	-1 280	-2 518
Vaihto-omaisuuden lisäys tai vähennys	409	340
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-871	-2 179
Ulkopuoliset palvelut	-954	-2 518
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 824	-4 697

Päättäneellä tilikaudella kirjattiin varaston muutosta 409 tuhatta euroa (-285).

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-21 272	-27 874
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-1 125	-1 835
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt (liite 21)	-196	-199
Kulut muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista (liite 23)	-112	-375
Muut henkilösivukulut	-2 467	-3 345
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä *)	-25 171	-33 629

*) sisältävät kertaluonteisia kuluja 1,1 miljoonaa EUR (2,3)

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 28.

Henkilöstö keskimäärin

Suomi	79	108
Irlanti	8	37
Muu Eurooppa	1	1
Intia	514	617
Muu Itä- ja Kaakkois-Aasia	1	4
Lähi-itä	70	72
Etelä-Amerikka	55	57
Yhteensä	727	895

Kannustinjärjestelmä

Konsernilla ei ollut osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä voimassa tilikausilla 2016 - 2017

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2017	2016
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat hyödykkeet	-134	-132
Konserniliiketoiminnan arvonalennus	-16 660	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	-184	-264
Koneet ja kalusto	-276	-398
Koneet ja kalusto rahoitusleasing	-102	-101
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-17 355	-895

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2017	2016
Alihankinta	-2 456	-3 175
Toimistohallintoon liittyvät kulut	-2 672	-4 126
Matkakulut	-5 430	-6 563
Saamisten arvonalentumistappiot	-839	-11 143
Agenttipalkkiot	-603	-84
Vuokratulot	-1 812	-2 248
Ostetut ammatilliset palvelut	-2 434	-3 229
Markkinointikulut	-325	-488
Muut kulut	-2 340	-153
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-18 911	-31 214

Arvonalentumistappioita myyntisaamisista on kirjattu yhteensä 273 tuhatta euroa (64) sekä osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista yhteensä 566 tuhatta euroa (11 143).

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastus KPMG Oy Ab	-144	-98
Veroneuvonta KPMG Oy Ab	-2	-19
Muut palvelut KPMG Oy Ab	-7	-27
Tilintarkastus KPMG, muut maat	-68	-47
Veroneuvonta KPMG, muut maat	-39	-10
Tilintarkastus muut	-23	-4
Veroneuvonta muut	-1	
Muut palvelut muut	-30	-74
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	-314	-278

8. Tutkimus- ja kehittämismenot

1 000 €	2017	2016
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden tuotekehityskulut	-5 973	-6 514
Tuotekehityskulut suhteessa liikevaihtoon	10,8%	10,8%
Tuotekehityskulut suhteessa kokonaiskuluihin	9,4%	9,2%

Taulukossa "Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut" on esitetty tuotekehityskulut suhteessa liikevaihtoon ja kokonaiskuluihin viiden vuoden ajalta.

9. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2017	2016
Rahoitustuotot		
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista korkojohdannaisista		58
Rahoitustuotot lainoista ja muista saamisista	233	75
Muut rahoitustuotot	16	19
Kurssivoitot lainoista ja muista saamisista sekä jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	117	63
Saneerausohjelman perusteella tehdyt velkojen leikkaukset		6 636
Rahoitustuotot yhteensä	366	6 852
Rahoituskulut		
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista korkojohdannaisista	-30	
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	-674	292
Muut rahoituskulut	-296	-1 958
Kurssitappiot lainoista ja muista saamisista sekä jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	-1 904	-717
Rahoituskulut yhteensä	-2 903	-2 384
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-2 538	4 468

Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Maksuohjelman vahvistamisen myötä konserni kirjasi velkojen leikkauksista kertaluontoista positiivista tulosvaikutusta 6,6 milj. EUR vuonna 2016. Tarkat tiedot maksuohjelmasta löytyvät yrityssaneerausohjelman liitteestä 15, joka on julkaistu Tecnotree Oyj:n julkaisemassa pörssitiedotteessa 30.9.2016 otsikolla Saneerausohjelmaehdotus.

Rahoituserien valuuttakurssivoitot ja -tappiot koostuvat lähinnä emoyhtiön konserivelkojen kurssieroista. Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssitappioita (netto) 1 252 tuhatta euroa vuonna 2017 (402 voittoa)

Vuoden 2016 muut rahoituskulut sisältävät 1 727 tuhatta euroa ylimääräisiä kuluja liittyen rahojen kotiuttamiseen normaalista poikkeavalla tavalla maasta, jossa keskuspankilla on pulaa ulkomaan valuutoista.

10. Tuloverot

1 000 €	2017	2016
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-477	-413
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-811	-4 456
Lähdeverojaksotuksen muutos (liite 23)	-3 876	4 278
Aikaisempien tilikausien verot	-4	-11
Laskennallisten verosaamisten muutos (liite 15)	-13	-33
Laskennallisten verovelkojen muutos (liite 15)		
Osinkovero maksettu konsernin sisäisestä osingosta		
Tuloverot yhteensä	-4 980	-635

Verokantatäsmäytys

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön yhteisöverokannalla (2017 ja 2016: 20,0 prosenttia) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma on esitetty alla.

Tulos ennen veroja	-10 511	-5 621
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	2 102	1 124
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	-990	3 981
Vähennyskelvottomat menot ja verovapaat tulot	-1 391	-5 551
Lähdeverot	-4 487	-178
Aikaisempien tilikausien verot	-4	-11
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-211	
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksessa vähentämättä jätetyistä tutkimus- ja kehittämismenoista		
Laskennalliset verovelat ulkomaisen tytäryhtiön jakamattomista voittovaroista		
Muut verohelpotukset		
Verot tuloslaskelmassa	-4 980	-635

11. Osakekohtainen tulos

1 000 €	2017	2016
<hr/>		
Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (1 000 €)	-15 583	-6 290
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, osakeantioikaistu vertailukaudella (1 000 kpl)	122 628	122 628
Laimentamaton osakekohtainen tulos (€/osake)	-0,13	-0,05

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ollut laimentavia instrumentteja tilikaudella 2017 eikä 2016.

12. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2017

1 000 €	Liikearvo	Tuote- kehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	18 541	14 406	7 501	40 448
Kurssierot	-1 013		-344	-1 357
Lisäykset			42	42
Vähennykset			-65	-65
Hankintameno 31.12.	17 528	14 406	7 134	39 068
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-929	-14 406	-7 075	-22 411
Kurssierot	61		333	394
Vähennysten kertyneet poistot				
Liikearvon arvonalennus	-16 660			-16 660
Tilikauden poistot			-129	-129
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-17 528	-14 406	-6 871	-38 805
Kirjanpitoarvo 31.12.2017			263	263

Aineettomat hyödykkeet 2016

1 000 €	Liikearvo	Tuote- kehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	18 449	14 406	7 553	40 408
Kurssierot	92		37	129
Lisäykset			16	16
Vähennykset			-105	-105
Hankintameno 31.12.	18 541	14 406	7 501	40 448
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-924	-14 406	-6 905	-22 235
Kurssierot	-6		-39	-44
Vähennysten kertyneet poistot				
Tilikauden poistot			-132	-132
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-929	-14 406	-7 075	-22 411
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	17 612		426	18 038

13. Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvon alaskirjaus

Tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä tehdyn liikearvon arvonalentumistestauksen tuloksena Tecnotree päätti kirjata alas konsernin taseessa olevan 16,7 miljoonan euron liikearvon, joka esitetään tuloslaskelman rivillä poistot ja arvonalentumiset. Liikearvo oli allokoitu rahavirtaa tuottaville yksiköille Lähi-Itä ja Afrikka sekä Amerikka. Alaskirjaus tehtiin nyt, koska liiketoiminnan kehitys ei ole vastannut odotuksia. Lisäksi rahoitusjärjestelyjen viivästyminen on osaltaan vaikeuttanut liiketoiminnan kasvattamista.

Valtaosa liikearvosta syntyi vuonna 2009 Lifetree-yhtiön hankinnasta. Arvonalentumistestausta varten liikearvo kohdistettiin alueellisille rahavirtaa tuottaville yksiköille jotka ovat Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue sekä Amerikka. Vuoden 2012 liikearvon arvonalentumistappioiden kirjaamisen jälkeen Euroopan ja APACin alueille ei kohdistu enää lainkaan liikearvoa. Vuoden 2017 liikearvon alaskirjauksen jälkeen konsernissa ei ole enää liikearvoa.

1 000 €	Eurooppa	Lähi-Itä ja Afrikka	Aasia ja tyynenmeren alue	Amerikka	Yhteensä
Liikearvo 31.12.2017		0		0	0
Liikearvo 31.12.2016		12 977		4 635	17 612

Arvonalentumistestaus

Liikearvon arvonalentumistestaus suoritetaan vähintään vuosittain ja aina silloin, kun todetaan viitteitä liikearvon tai jonkun muun omaisuuserän arvonalentumisesta. Liikearvon arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin myynnin ja kustannusten kehitymisestä, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Keskeiset muuttujat rahavirtojen määrittelyssä ovat seuraavat:

	Lähi-Itä ja Afrikka 2017	Amerikka 2017	Lähi-Itä ja Afrikka 2016	Amerikka 2016
Diskonttauskorko (WACC), verojen jälkeen	11,0%	10,5%	11,8%	12,4%
Diskonttauskorko (WACC), ennen veroja	14,2%	13,6%	14,8%	15,4%
Ennustejakson 2018 - 2022 (2017 - 2021) oikaistu liikeytulos suhteessa liikevaihtoon, prosenttia	4,7 % - 9,6 %	4,3 % - 5,8 %	5,2 % - 11,5 %	10,5 % - 12,7 %
Ennustejakson 2018 - 2022 (2017 - 2021) oikaistu liikeytulos, miljoonaa euroa	1,4 - 2,8	0,8 - 1,1	2,2 - 4,4	2,4 - 2,7
Jäännösarvovuoden kapitalisointitekijässä käytetty kasvuoletus	2,0 % - 2,5 %	1,0 % - 2,5 %	2,5%	2,3%

Diskonttauskorko: Laskelmissa käytetty diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla. Diskonttauskoron nousu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu erityisesti markkinariskipreemioiden muutoksesta.

Oikaistu liikeytulos: Oikaistu liikeytulos perustuu hallituksen hyväksymiin 2018 budjettiin (2016: 2017 budjettiin) ja ennusteisiin vuosilta 2019 - 2022 (2016: vuosilta 2018 - 2021). Ennustejakson aikana konsernin oikaistu liikeytulos suhteessa liikevaihtoon ennakoitavan olevan 3,0 - 6,5 prosentin tasolla ollen 1,6 - 3,4 miljoonaa euroa (2016: 7,1 -

---

10,5 prosentin tasolla ollen 5,2 - 6,9 miljoonaa euroa)

Ennustekauden jälkeiset kassavirrat (jäännösarvo): Johto arvioi näiden muuttujien kehitystä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta.

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2017

1 000 €	Maa- ja vesialueet	*) Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	739	6 623	20 413	27 774
Kurssierot			-635	-635
Lisäykset			217	217
Vähennykset			-34	-34
Hankintameno 31.12.	739	6 623	19 960	27 321
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6 069	-19 208	-25 277
Kurssierot			564	564
Vähennysten kertyneet poistot ja arvonalennukset				
Tilikauden poistot		-184	-363	-547
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6 253	-19 007	-25 260
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	739	369	953	2 061

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2016

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 142	7 534	20 022	28 698
Kurssierot			112	112
Lisäykset			281	281
Vähennykset	-404	-911	-3	-1 317
Hankintameno 31.12.	739	6 623	20 413	27 774
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6 442	-18 607	-25 049
Kurssierot			-49	-49
Vähennysten kertyneet poistot ja arvonalennukset		637	-53	584
Tilikauden poistot		-264	-500	-764
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6 069	-19 208	-25 277
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	739	553	1 205	2 497

*) Saneerausohjelman mukaisesti yhtiö on sitoutunut myymään toimitiloiinsa käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja vakuudenhaltijan suostumuksella.

15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot 2017

1 000 €	1.1.2017	Kurssierot	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset				
Intian tytäryhtiön verohelpotukset	569	43	-23	589
Intian tytäryhtiön eläke- ja luottotappiokirjaukset				
Yhteensä	569	43	-23	589

Laskennalliset verovelat

Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot				
Yhteensä				

Laskennalliset verot 2016

1 000 €	1.1.2016	Kurssierot	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset				
Irlannin tytäryhtiön vahvistetut tappiot	55		-55	
Intian tytäryhtiön verohelpotukset	537	54	-23	568
Intian tytäryhtiön eläke- ja luottotappiokirjaukset				
Yhteensä	593	54	-78	568

Laskennalliset verovelat

Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot				
Yhteensä				

Erät, joista ei ole kirjattu laskennallista veroa

1 000 €	2017	2016
Vähennyskelpoiset väliaikaiset erot joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista		
Tecnotree Oyj:n verotuksessa vähentämättä jätetyt tuotekehitysmenot *	71 267	76 971
*) Tecnotree Oyj on verotuksessaan jättänyt vähentämättä tutkimus- ja kehitysmenoja, jotka emoyhtiö voi vähentää vapaasti valittavina summina määräämättömän ajanjakson kuluessa.		
Muut väliaikaiset vähennyskelpoiset erot	2 374	2 322
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot Brasiliassa	239	408
Erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia, yhteensä	73 880	79 716
Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot, joista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa koska voitonjako ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa	335	423

16. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2017	2016
Vuokravakuudet	465	952
Pantatut rahavarat		288
Muut pitkäaikaiset saamiset	205	21
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	670	1 262

17. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	460	827
Keskeneräiset tuotteet		30
Valmiit tuotteet		12
Vaihto-omaisuus yhteensä	460	869

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin varaston muutosta 409 tuhatta euroa (-285).

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2017	2016
Osatuloutusprojekteihin liittyvät myyntisaamiset	4 691	8 112
Muut myyntisaamiset	10 603	5 663
Myyntisaamiset yhteensä	15 294	13 775
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	-2 471	399
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, valmistuneet työt	2 026	8 356
Muut toimitussopimuksiin perustuvat siirtosaamiset	5 105	4 377
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset yhteensä	4 660	13 131
Lyhytaikaiset muut siirtosaamiset	2 460	2 449
Lyhytaikaiset muut saamiset	469	1 417
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset yhteensä	22 882	30 773

Suuri osa myyntisaamisista on kahdelta merkittävältä asiakkaalta, jotka esitetty liitetiedossa 1 sekä luottoriskikappaleessa liitetiedossa 24. Tilikaudella kirjatut arvonalentumistappiot myyntisaamisista sekä osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista on esitetty liitetiedossa 7.

Osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista 0 tuhatta euroa (5 982) liittyvät sellaisiin pitkäaikaisiin projekteihin, joiden kokonaistulot on pantattu käyttöpääomarahoituksen vakuutena.

Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25.

1 000 €	2017	2016
Lyhytaikaisten muiden siirtosaamisten olennaiset erät:		
Arvonlisäverosaamiset	58	41
Palveluverosaamiset Intiassa (Service Tax)	552	790
Ennakkomaksut	553	518
Muut siirtosaamiset	1 297	1 100
Siirtosaamiset yhteensä	2 460	2 449

19. Sijoitukset ja rahavarat

1 000 €	2017	2016
Käteinen raha ja pankkitilit	2 293	3 503
Rahavarat yhteensä	2 293	3 503

20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

1 000 €	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Muut rahastot	Muuntoerorahasto	Yhteensä
1.1.2016	122 628	1 346	847	2 028	-7 764	-3 543
Tappion kattaminen						
Muutokset					-746	-746
31.12.2016	122 628	1 346	847	2 028	-8 510	-4 289
Tappion kattaminen						
Muutokset				-8	-1 185	-1 193
31.12.2017	122 628	1 346	847	2 020	-9 695	-5 482

Tecnotree Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeiden lukumäärä on 122 628 tuhatta (122 628). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yhtiön hallitus totesi elokuussa 2015 konsernin emoyhtiön Tecnotree Oyj:n oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Tilikauden lopussa emoyhtiön oma pääoma oli 3 067 tuhatta euroa negatiivinen (1 204) tuhatta euroa negatiivinen).

Espoon käräjäoikeus määräsi aloitettavaksi 9.3.2015 annetulla päätöksellään Tecnotree Oyj:tä koskevan yrityksen saneerausesta annetun lain mukaisen menettelyn. Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely lakkasi.

Oman pääoman rahastojen kuvaukset

Ylikurssirahasto

Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisälsi muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitty osakepääomaan. Uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkittiin kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon. SVOP-rahasto on käytetty kokonaan tappion kattamiseen.

Muut rahastot

Muut rahastot sisältää vuonna 2009 annettujen uusien osakkeiden käyvän arvon ja merkintähinnan erotuksen, sekä Argentiinan vararahaston.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osinko ja tuloksen käsittely

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa, ja että emoyhtiön tilikauden tappio, 1 863 tuhatta euroa, jätetään omaan pääomaan.

Vuonna 2017 ei myöskään jaettu osinkoa 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta, vaan yhtiökokouksen päätöksellä emoyhtiön kertynyt voitto, 1 816 tuhatta euroa, jätettiin omaan pääomaan.

21. Eläkeveloitteet

Konsernilla on yksi etuuspohjainen eläkejärjestely Intiassa, johon kuuluu Intian tytäryhtiön koko henkilökunta. Eläkejärjestely muodostuu henkilöstön lakisääteisistä etuuksista työsuhteen päättyessä, ja etuuden suuruus määritetään loppupalkan ja työssäolovuosien perusteella.

1 000 €	2017	2016
Taseeseen merkitty eläkevelka määräytyy seuraavasti:		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	859	988
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo (-)		-58
Nettovelka (+) / nettosaaminen (-) taseessa	859	930
Taseen muutosten täsmäytyslaskelma		
Nettovelka (+) / nettosaaminen (-) taseessa kauden alussa	930	735
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu	196	199
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-105	59
Valuuttakurssierot	-163	-63
Nettovelka (+) / nettosaaminen (-) taseessa kauden lopussa	859	930
Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:		
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	136	146
Korkotuotot (-) ja -menot (+) netto	60	53
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu (liite 5)	196	199
Veloitteen nykyarvon muutokset:		
Velvoite tilikauden alussa	988	877
Kauden työsuorituksen perustuva meno	136	146
Korkokulu	55	65
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:		
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) / tappio (+)		
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	-6	61
Kokemuserusteiset voitot (-) / tappiot (+)	-97	5
Valuuttakurssierot	-65	5
Järjestelystä maksetut etuudet (-)	-147	-172
Velvoite tilikauden lopussa	865	988
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutokset:		
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden alussa	57	142
Korkotuotto	4	11
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:		
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-3	5
Valuuttakurssierot	-4	1
Maksusuoritukset työnantajalta (+)	92	70
Järjestelystä maksetut etuudet (-)	-147	-172
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden lopussa		57

	2017	2016
Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset tilinpäätöspäivänä	%	%
Diskonnttauskorko	6,9	6,6
Tuleva palkankorotusolettamus, ensimmäinen vuosi	8,0	8,0
Tuleva palkankorotusolettamus, myöhemmin	8,0	8,0

Oletettu normaali eläkeikä on 60 vuotta. Henkilökunnan vaihtuvuuden oletetaan laskevan tasaisesti iän myötä, ollessa 1 % yli 55-vuotiailla ja 15 % alle 30-vuotiailla. Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään aktuaarin ohjeistusten mukaan ja ne perustuvat tilastoihin ja kokemukseen.

Järjestelyihin kuuluvista varoista ei ole saatavissa tietoa, koska ne on yhteisesti sijoitettu vakuutusyhtiöllä.

Herkkyysanalyysi

Alla olevan herkkyyssanalyysin vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan.

2017

Diskonnttauskoron muutos, prosenttiyksikköä	+ 1%	- 1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	-26	16
Tulevan palkankorotusolettamuksen muutos, prosenttiyksikköä	+ 1%	- 1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	15	-25

2016

Diskonnttauskoron muutos, prosenttiyksikköä	+ 1%	- 1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	-43	47
Tulevan palkankorotusolettamuksen muutos, prosenttiyksikköä	+ 1%	- 1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	36	33

22. Korolliset velat

1 000 €	2017	2016
Rahoitusleasingvelat, pitkäaikaiset	361	435
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset, korolliset	16 606	23 521
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	16 968	23 956
Rahoitusleasingvelat, lyhytaikaiset	39	40
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	1 191	400
Käyttöpääomarahoiuslimiitti, lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	1 231	440
Korolliset velat yhteensä	18 198	24 396
Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat		
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, yhden vuoden kuluessa	120	123
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, 1-5 vuoden kuluessa	941	647
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, yli 5 vuoden kuluessa		
Yhteensä	1 061	770
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-660	-295
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	401	475
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, yhden vuoden kuluessa	39	40
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, 1-5 vuoden kuluessa	361	435
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, yli 5 vuoden kuluessa		
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo, yhteensä	401	475

Tilikauden lopussa yhtiöllä oli saneerauksen maksuohjelmaan liittyen 16,6 miljoonaa euroa pitkäaikaista korollista velkaa rahoituslaitoksille (23,5), sekä 1,2 miljoonaa euroa lyhytaikaista korollista (0,4) velkaa rahoituslaitoksille.

23. Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2017	2016
Pitkäaikaiset korottomat velat		
Pitkäaikaiset velat muille -tavalliset saneerausvelat	1 556	2 423
Pitkäaikaiset velat rahoituslaitoksille -tavalliset saneerausvelat	3 996	4 396
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet (liite 5)	842	1 083
Pitkäaikaiset korottomat velat yhteensä	6 393	7 902
Lyhytaikaiset ostovelat, varaukset ja muut velat		
Ostovelat	4 234	4 917
Siirtovelat	5 323	7 832
Muut velat	2 906	1 954
Lyhytaikaiset varaukset	23	495
Ostovelat, varaukset ja muut velat yhteensä	12 485	15 197
Siirtovelkoihin sisältyvät erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	471	2 400
Jaksotetut agenttipalkkiot	326	574
Lähdeverovaraus (liite 10)	1 050	1 203
Jaksotetut korkokulut	415	794
Korkosuojausten arvostus	128	314
Asiakasprojekteihin liittyvät muut jaksotukset	288	1 250
Muut siirtovelat *	2 645	1 296
Siirtovelat yhteensä	5 323	7 832

* Muut siirtovelat sisältävät muita kulujaksotuksia.

1 000 €	2017	2016
Saneerausvelat		
Ostovelkoihin sisältyvät saneerausvelat	2 207	2 423
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	9 654	15 640
Yrityskiinnitysvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	7 881	7 881
Tavalliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korottomat	4 396	4 396

1 000 €	2017	2016
Maksuvalmiusriski		
Lyhytaikaiset korolliset saneerausvelat	1 231	440
Lyhytaikaiset korottomat saneerausvelat	733	372
Pitkäaikaiset korolliset saneerausvelat	16 606	23 521
Pitkäaikaiset korottomat saneerausvelat	5 552	6 819
Saneerausohjelman mukaiset korkovelat	1 243	793
Johdannaisvelat	128	314
Leasingvastuut	401	475
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	25 894	32 736

24. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Rahoitusriskien hallinnan tehtävänä on konsernin liiketoimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien merkittäviempien rahoitusriskien tunnistaminen sekä niiden hallinta ja seuraaminen siten, että konsernin strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan mahdollisimman hyvin. Hallituksen tehtäviin kuuluu varmistaa, että yrityksellä on kattava ja riittävä sisäinen valvontajärjestelmä. Konsernin valuuttariskien suojautumispolitiikka on hallituksen hyväksymä ja sen käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talousjohtaja. Konsernilla on tavoitteena minimoida rahoitusmarkkinoiden volatiliiteetin vaikutukset tunnistetuista merkittävistä markkinariskeista konsernin tulokseen. Tecnotree-konserni ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauskentää.

Rahoitusriskien hallinnan organisaatio

Rahoitusriskien hallintaprosessin tukena on konsernin johtoryhmä, joka käsittelee riskejä ja niiden hallintaa kokouksissaan säännöllisesti. Konsernin valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriskien hallinnasta vastaa yhtiön talousjohto hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti.

Pääomarakenteen hallinta

Tecnotreen pääomarakenteen hallinnan tavoite on varmistaa rahan riittävyys ja tukea yhtiön kasvutavoitteita. Rakenteen hallinnan tavoitteena on myös turvata konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatiliiteetista riippumatta. Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteella (equity ratio), jota laskettaessa oma pääoma on jaettu taseen loppusumman ja saatujen ennakoiden erotuksella.

Yhtiön hallitus totesi elokuussa 2015 konsernin emoyhtiön Tecnotree Oyj:n oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Tilikauden 2017 lopussa emoyhtiön oma pääoma oli 3 067(1 204) tuhatta euroa negatiivinen ja konsernin oma pääoma oli 6 089 miljoonaa euroa negatiivinen (10 684 miljoonaa euroa positiivinen).

Omavaraisuusasteen osatekijät

1 000 €	2017	2016
Oma pääoma kauden lopussa	-6 089	10 684
Taseen loppusumma	31 847	59 763
Saadut ennakot		
Taseen loppusumma vähennettynä saaduilla ennakoilla	31 847	59 763
Omavaraisuusaste (equity ratio)	-19,1%	17,9%

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla on tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi.

Tilinpäätöspäivänä konsernin rahavarat olivat 2 293 (3 503) tuhatta euroa.

Konsernin lyhytaikainen laina vuoden lopussa oli 166 tuhatta euroa. Maksuohjelman mukaan konsernilla oli rahoituslaitoksilta vakuusvelkoja 9 654 tuhatta euroa, yritysikiinnitysvelkoja 7 881 tuhatta euroa sekä tavallisia saneerausvelkoja 4 396 tuhatta euroa

Yhtiön kassavirtatilanne on jatkunut kriittisenä. Pitkäkestoissa projekteissa syntyy tulouksen myötä saamia, joiden laskutus ja maksut voivat tapahtua pitkällä viiveellä. Tämä viive lisää maksuihin liittyvää riskiä.

Kassavirta vaihtelee huomattavasti vuosineljänneksittäin, mikä kiristää vastaavasti rahatilannetta.

Maksuvalmiusriski 2017, Me	Tase-arvo	Rahavirta	Erääntynyt	Yli 3			
				0 - 3 kk	3-12 kk	1-3 vuotta	vuotta
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	17 853	17 853		465	465	6 652	10 272
Lainojen korkomaksut	1 243	1 243		1 243			
Ostovelat	5 498	5 498	2 946	640	333	1 579	
Korottomat lainat	4 396	4 396			400	1 205	2 791
Johdannaisvelat	128	128			128		
Yhteensä	29 118	29 118	2 946	2 348	1 326	9 436	13 063

Erääntyneistä ostoveloista 1,5 miljoonaa euroa oli enemmän kuin 90 päivää erääntyneitä.

Maksuvalmiusriski 2016, Me	Tase-arvo	Rahavirta	Erääntynyt	Yli 3			
				Alle 3 kk	3-12 kk	1-3 vuotta	vuotta
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	23 521	23 521		725	818	2 799	19 179
Lainojen korkomaksut		1 279		122	1 157		
Ostovelat	7 340	7 340	4 447	468	222	2 202	
Korottomat lainat	4 396	4 396			150	793	3 453
Johdannaisvelat	314	314		38	76	200	
Yhteensä	35 571	36 850	4 447	5 800	2 424	5 995	22 631

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuveloitteensa täyttämättä. Vastapuolen luottokelpoisuus määrittää riskin suuruuden. Rahoitusinstrumentteihin kohdistuva luottoriski on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, joka tilinpäätöshetkellä oli 17 587 tuhatta euroa (17 278). Yksityiskohtaisempi erittely rahoitusvaroista on esitetty liitetiedossa 25. Luottoriskin merkittävin yksittäinen erä on myyntisaamiset.

Talous- ja myyntitoiminnot seuraavat aktiivisesti asiakkaiden luottokelpoisuutta aiemman maksukäyttäytymisen perusteella sekä ulkoisista lähteistä saatavien raporttien avulla. Uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista. Luoton myöntäminen uusille asiakkaille tai korkean riskiluokituksen omaaviin maihin vaatii aina talousjohtajan hyväksynnän. Tecnotree ei ole järjestänyt asiakkailleen asiakasrahoitusta kolmansien osapuolten kanssa.

Tecnotreen merkittävimmät asiakkaat ovat kooltaan konsernia huomattavasti suurempia. Konsernin ja sen suurten asiakkaiden välillä vallitsee riippuvuusuhde, joka liiketoimintamahdollisuuksien lisäksi sisältää riskejä. Kahden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli 86 % vuonna 2017 (2016 vuonna 77 %) sekä myyntisaamisista 88 % tilikauden 2017 lopussa (2016 tilikauden lopussa 80 %). Kummankin asiakkaan emoyhtiöt ovat isoja listattuja yhtiöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu helmikuussa 2017 ollen tuolloin A3 sekä Baa3 Moody's yhtiön luokituksen mukaan. Tecnotreen asiakkaat ovat lisäksi pääosin kehittyvillä markkinoilla, josta seuraa lisäriskejä kuten valuutansiirtosäännökset ja -rajoitukset, valuuttakurssien vaihtelut, verotus sekä muut poliittiset ja taloudelliset haasteet.

Talustoiminto seuraa rahoituslaitosten luottokelpoisuutta. Emoyhtiön vastapuolet on rajoitettu rahoituslaitoksiin, jotka mainitaan konsernin kassanhallintapolitiikassa. Intian tytäryhtiöllä on oma rahoitustoiminto, ja sen vastapuolet noudattavat samaa konsernin kassanhallintapolitiikkaa. Muiden tytäryhtiöiden rahavarat pidetään mahdollisimman alhaisella tasolla.

Myyntisaamisten ikäjakauma 1 000 €	2017	2016
Erääntymättömät myyntisaamiset	8 694	6 592
1-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 756	4 288
91-360 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 856	2 428
Yli 360 päivää	989	467
Yhteensä	15 294	13 775

Projektitoimituksista aiheutuu merkittäviä myyntisaatavia. Suurin osa Tecnotreen liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joista useissa on poliittisia ja taloudellisia haasteita. Riskinä on, että laskujen maksu näissä maissa viivästyy huomattavasti ja että Tecnotree joutuu kirjaamaan luottotappioita. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja myyntisaamisia seurataan aktiivisesti ja uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista. Tilikaudella on kirjattu uusia luottotappioita yli vuoden vanhoista myyntisaamisista 273 tuhatta euroa (64). Yllä olevassa myyntisaamisten ikäjakaumataulukossa näytetään nettomyyntisaamiset eli arvonalentumiskirjausten jälkeen.

Markkinariskit

Valuuttariski

Konserni altistuu toiminnassaan markkinariskien osalta lähinnä valuuttariskeille. Valuuttakurssien muutokset aiheuttavat riskejä erityisesti saamisille ja tilauskannalle. Tecnotree-konsernin esittämismuuttua on euro, mutta merkittävä osa yhtiön liikevaihdosta on Yhdysvaltain dollareissa. Konsernin avoin translaatoriski syntyy sijoituksista kuuteen ulkomaiseen tytäryhtiöön, Intiaan (Rupia, INR) Brasiliaan (Real, BRL), Argentiinaan (Peso, ARS), Malesiaan (Ringgit, MYR), Yhdistyneisiin Arabiemiirikuntiin (Dirham, AED) ja Nigeriaan (Naira, NGN).

Transaktioriski

Konsernin avoin valuuttapositio muodostuu valuuttamääräisistä myyntiin liittyvistä tase-eristä, rahavaroista, valuuttamääräisestä tilauskannasta ja valuuttamääräisistä osto- ja myyntisopimuksista.

Myyntisopimusten hyväksymispolitiikassa edellytetään, että sopimusvaluuttana käytetään euroa tai Yhdysvaltain dollaria. Myöskään sopimuksiin liittyviä saamia ei saa sitoa muihin valuuttoihin. Myyntiyhtiöt, myydessään omaan maahansa, käyttävät laskutuksessaan paikallista valuuttaa. Jos myyntisopimuksissa käytetään muita valuuttoja kuin euroa, Yhdysvaltain dollaria tai myyntiyhtiön paikallista valuuttaa, vaaditaan siihen kirjallinen suostumus konsernin talousjohtajalta.

Vuoden 2017 ulkoisesta laskutuksesta 24 prosenttia oli euroina, 56 prosenttia Yhdysvaltain dollareina, 9 prosenttia Argentiinan Pesoina, 8 prosenttia Nigerian Nairoina, 0 prosenttia Brasilian Realeina, ja muut valuutat yhteensä 3 prosenttia. Avointen ARS, NGN ja BRL määräisten valuuttapositioiden osalta konserni ei ole tehnyt suojauksia. Syinä ovat mm. paikalliset valuuttasäännöstelyt ja suojausten korkeat kustannukset. BRL määräiset myynnit ja niihin liittyvät kustannukset muodostavat riittävän operatiivisen suojauksen, jonka vuoksi suojausinstrumenttejä ei käytetä. Avoimen INR-valuuttaposition osalta konserni tekee tarvittaessa suojauksia. Tilinpäätöshetkellä voimassaolevia INR-valuuttapositioiden suojauksia ei ollut. Tecnotree-konserni ei suojaa muita ulkoisista transaktiopositioista syntyviä valuuttariskejä, koska ne eivät ole merkittäviä.

Sisäisistä transaktiopositioista voi myös syntyä valuuttariskejä. Intian tytäryhtiöllä on sisäisiä EUR-määräisiä saamia, joista tilikaudella syntyi 148 tuhannen euron suuruiset valuuttakurssivoitot (2016: 1 043 tuhatta euroa valuuttakurssitappioita) Intian Rupian kurssimuutosten johdosta. Myös emoyhtiön BRL-määräisistä sisäisistä veloista syntyi tilikaudella 7 tuhatta euroa valuuttakurssivoittoa (2016: 904 tuhatta valuuttakurssitappiota). Nigerian sisäisistä saamisista syntyi tilikautena kurssitappiota 437 tuhatta euroa ja Middle-Eastin sisäisistä saamisista 640 tuhatta euroa kurssitappiota. Sisäiset transaktiopositiot eivät ole suojattu.

Kaikista suojaustoimenpiteistä vastaa konsernin talousosasto, joka arvioi suojaustarvetta kuukausittain. Suojaustoimenpiteistä ja suojauspositioista raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Yhtiö suojaa kassavirtaan liittyvää USD valuuttapositioniaan rullaavasti enintään 12 kuukauden ajanjaksolta maksimissaan 100 prosenttia nettovaluuttapositionaan. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä ja -optioita. Tilinpäätöshetkellä suojausaste oli 0 prosenttia (0 %).

Yhtiön saamat USD määräiset rahasuoritukset vaihdetaan pääosin euroiksi. Osa rahavaroista pidetään kuitenkin USD valuutassa tulevia dollarimääräisiä maksuja varten.

Herkkyyshanalyysi markkinariskeille

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

1 000 €	Liite	2017 INR	2016 INR	2017 USD	2016 USD
Lyhytaikaiset nettovarot					
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	9 440	4 532	3 213	7 193
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset	18			1 927	9 745
Rahavarat	19			317	2 098
Ostovelat ja muut velat	23	-121	-121	-397	-2 851
Lyhytaikaiset nettovarot yhteensä		9 319	4 411	5 059	16 184

Herkkyyshanalyysissa on esitetty Intian Rupian (INR) sekä Yhdysvaltain dollarin (USD) heikkeneminen ja vahvistuminen euroon verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Muutosprosentti edustaa kyseiselle valuutalle mahdollista volatiliiteettia edellisten 12 kuukauden aikana. Suoraa vaikutusta omaan pääomaan ei ole, koska suojauslaskentaa ei sovelleta.

1 000 €	2017	2016
Muutosprosentti, INR	-10%	+10%
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	641	-280
Muutosprosentti, USD	-10%	+10%
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	-460	1 798

Translaatoriski

Tecnotree Intia ja sen tytäryhtiöt on yhdistetty Tecnotree-konserniin 6.5.2009 alkaen, ja konserni on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät kun INR-määräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan, joka on euro. Avoin translaatoriski Intian alakonsernin osalta tilinpäätöspäivänä oli 20 512 tuhatta euroa (21 948). Tätä nettosijoitusta ei ole suojattu, johtuen lähinnä paikallisesta valuuttasäännöstelystä ja suojausten korkeista kustannuksista. Translaatoriskiherkkyttä analysoitiin laskemalla Intian Rupian kymmenen prosentin vahvistuminen ja heikkeneminen euroon verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

1 000 €	2017		2016	
	INR	INR	INR	INR
Muutosprosentti	-10%	+10%	-10%	+10%
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	2 569	-3 140	2 653	-3 242
Vaikutus omaan pääomaan	-1 865	2 279	-1 995	2 439

Tilikauden 2017 aikana Intian Rupia heikkeni euroon verrattuna 7 prosenttia, EUR/INR kurssi ollessa 2017 lopussa 76,6055 ja 2016 lopussa 71.5935. Intian muuntoero omassa pääomassa oli 1,595 tuhatta euroa negatiivinen.

Muihin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista ei muodostu merkittävää translaatoriskiä, joten niitä ei ole suojattu eikä herkkyyksianalyysiä tehty. Tilikauden 2017 aikana Brasilian Real (BRL) ja Argentiinan Peso (ARS) kuitenkin muuttuivat euroon nähden poikkeuksellisen paljon. EUR/BRL kurssi vahvistui 8 prosenttia ollessa 2017 lopussa 3,9729 ja 2016 lopussa 4,4305, mikä aiheutti 283 tuhannen euron suuruisen positiivisen muuntoeron konsernin omaan pääomaan. EUR/ARS kurssi heikkeni 34 prosenttia ollessa 2017 lopussa 22,339 ja 2016 lopussa 16,6814, mikä aiheutti 206 tuhannen euron suuruisen negatiivisen muuntoeron konsernin omaan pääomaan. Brasilian tytäryhtiön osalta avoin translaatoriski tilikauden lopussa oli -1 798 tuhatta euroa (-2 089) ja Argentiinan tytäryhtiön osalta 736 tuhatta euroa (789).

Malesian tytäryhtiön osalta avoin translaatoriski tilikauden lopussa oli 114 tuhatta euroa (133), Nigerian tytäryhtiön osalta -943 tuhatta euroa (-280) sekä vastaavasti Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa olevan tytäryhtiön osalta -1 413 tuhatta euroa (-403). Näistä tytäryhtiöistä valuuttakurssien muutosten takia syntyvä muuntoero omassa pääomassa oli 295 tuhatta euroa (6).

Korkoriski

Konsernin korkoriskin hallinnan painopisteet kohdistuvat pankkilainojen korkoriskin hallintaan ja likvidien varojen optimaaliseen hallintaan tuottavasti ja turvaavasti.

Tilikauden lopussa yhtiöllä oli korollisia lainoja rahoituslaitoksilta 17,8 miljoonaa euroa (23,9), joista 17,6 miljoonaa euroa (23,5) oli saneerauksen maksuohjelman mukaista lainaa ja 0,2 miljoonaa euroa (0,4) muuta lyhytaikaista lainaa.

Korkoriskiherkkyyttä analysoitiin laskemalla yhden prosenttiyksikön korkomuutoksen vaikutus vuositasona, kun otetaan mukaan konsernin merkittävimmät korkoinstrumentit yhteensä velkaa 15 408 tuhatta euroa (20 418). Tilinpäätöshetkellä korkojen yhden prosenttiyksikön nousu / lasku olisi pienentänyt / kasvattanut tulosta verojen jälkeen -96 / 96 tuhatta euroa (-109 / 109). Koron muutoksilla ei olisi ollut suoraa vaikutusta omaan pääomaan. Herkkyyksianalyyssissä on esitetty korkojen nousun tai laskun vaikutus kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

Hintariski

Konserni ei omista pääoma- tai muita rahoitusinstrumentteja joiden arvot on sidottu muihin markkinahintoihin kuin korkoihin tai valuuttakursseihin.

25. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2017	Liite	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/ velat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	18		15 294		15 294	15 294
Rahavarat	19		2 293		2 293	2 293
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			17 587		17 587	17 587
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	22			1 231	1 231	1 231
Ostovelat	23			4 234	4 234	4 234
Johdannaisvelat	23	128			128	128
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		128		5 465	5 593	5 593
2016	Liite	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/ velat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	18		13 775		13 775	13 775
Rahavarat	19		3 503		3 503	3 503
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			17 278		17 278	17 278
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	22			440	440	440
Ostovelat	23			4 917	4 917	4 917
Johdannaisvelat	23	314			314	314
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		314		5 357	5 671	5 671

Korkojohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Lyhytaikaisten sijoitusten käyvät arvot määritetään vastapuolen hintanoteerausten perusteella. Muiden saamisten ja velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen niiden maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia

Erät, jotka arvostetaan käypään arvoon, tai joista esitetään tilinpäätöksessä käypä arvo, on luokiteltu käyttäen käypien arvojen hierarkiaa, joka kuvastaa arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Käypien arvojen hierarkia sisältää tasot 1-3. Taso 1: Täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut hinnat toimivilla maikkinoilla. Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Kaikki käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat kuuluvat käyvän arvon hierarkian tasoon 2. Päättyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen välillä.

Johdannaisten kohde-etuuksien arvot

1 000 €	Liite	2017		2016	
		Kohde-etuuden arvo	Käypä arvo	Kohde-etuuden arvo	Käypä arvo
Johdannaisvelat					
Valuuttajohdannaiset	23				
Korkojohdannaiset	23	10 121	128	11 588	314
Johdannaisvelat yhteensä			128		314

26. Muut vuokrasopimukset

1 000 € 2017 2016

Konserni vuokralleottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Muut vuokrasopimukset

Yhden vuoden kuluessa	273	898
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	979	1 712
Yhteensä	1 251	2 610

Konserni on vuokrannut toimistotiloja, toimistolaitteita ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin yhdestä kolmeen vuotta, ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan. Tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 1 812 tuhatta euroa (2 248).

27. Vakuudet ja vastuusitoumukset, ehdolliset velat

1 000 €	2017	2016
Omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	4 400	4 400
Yrityskiinnitykset	45 336	45 336
Pantatut talletukset		1 221
Takaukset		474
Pantatut osatuloutusprojekteihin liittyvät myynti- ja siirtosaamiset *		5 982
Yhteensä	49 736	57 414
Muut vastuut		
Intian riidanalaiset tuloverovelat	3 062	3 988
Yhteensä	3 062	3 988

Lisäksi emoyhtiön omistamat Intian tytäryhtiöiden osakkeet on pantattu. Niiden kirjanpitoarvo emoyhtiössä on 7 418 tuhatta euroa.

Tuloveroja koskevaan riitaan liittyvän epävarmuuden vuoksi konserni ei ole kirjannut varausta.

28. Lähipiiritapahtumat

Tecnotreen lähipiiriin kuuluvat emoyhtiön tytäryhtiöt, hallituksen ja johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja ja edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet ja määräysvalta-yhteisöt. Määräysvalta-yhteisöllä tarkoitetaan Suomen arvopaperimarkkinalaissa yhteisöä, jossa osakkeenomistajalla, jäsenellä tai muulla henkilöllä on em. laissa tarkoitettu määräysvalta. Yhtiö katsoo johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet.

Yhtiö katsoo johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet.

1 000 €	2017	2016
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat, palkkiot ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-1 636	-2 116
Johdon työsuhde-etuudet yhteensä	-1 636	-2 116
Palkat ja palkkiot		
Padma Ravichander, toimitusjohtaja 18.4.2016 alkaen	-413	-479
Ilkka Raiskinen, toimitusjohtaja 17.4.2016 asti		-428
Hallituksen jäsenet:		
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja	-63	-57
Pentti Heikkinen, varapuheenjohtaja	-39	-36
Matti Jaakola, hallituksen jäsen	-31	-30
Christer Sumelius	-31	-30
Pirjo Pakkanen, 9.5.2016 - 3.6.2017	-22	-13

Hallituksen eläke-edut määräytyvät työntekijän eläkelain (TyEl:n) mukaan. Lakisääteiset eläkekulut toimitusjohtajan osalta oli 0 tuhatta euroa (12) sekä hallituksen jäsenten osalta yhteensä 39 tuhatta euroa (26). Eläkekulut on esitetty henkilöittäin emoyhtiön liitetiedossa 4. Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Toimitusjohtajalla tai muilla johdon tai hallituksen jäsenillä ei ole lisäeläkejärjestelyjä.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, jos yhtiö irtisanoo hänet, ja kuusi kuukautta toimitusjohtajan irtisanoutuessa itse. Yhtiön tekemän irtisanomisen perusteella toimitusjohtajalle maksetaan korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Yhtiö voi päättää toimitusjohtajasopimuksen välittömästi ilman erillistä korvausta, mikäli toimitusjohtaja on rikkonut merkittävästi toimitusjohtajasopimustaan, syyllistynyt laittomaan toimintaan tai muuten toiminnallaan aiheuttanut yhtiölle huomattavaa haittaa. Mikäli uusi osakkeenomistaja hankkii yli 50 % yhtiön osakkeista tai yli 50 % yhtiön omaisuudesta siirretään uudelle omistajalle, toimitusjohtajan voi irtisanoa sopimuksen 3 kuukauden irtisanomisajalla ja hän on oikeutettu 6 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Konsernin emo- ja tytäryhtymäsuhteet 31.12.2017

Yhtiön nimi	Yhtiön toiminnan luonne	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus -%	Konsernin osuus äänivallasta -%
Tecnotree Oyj	Operatiivinen emoyhtiö	Suomi		
Tecnotree Services Oy	Lepäävä yhtiö	Suomi	100	100
Tecnotree Convergence (Middle East) FZ-LLC	Myyntiyhtiö	Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100	100
Tecnotree Ltd	Tuotekehitys ja -hallinta	Irlanti	100	100
Tecnotree Spain SL	Myyntiyhtiö	Espanja	100	100
Tecnotree Sistemas de Telecomunicacao Ltda	Myyntiyhtiö	Brasilia	100	100
Tecnotree Argentina SRL	Myyntiyhtiö	Argentiina	100	100
Tecnotree (M) Sdn Bhd	Myyntiyhtiö	Malesia	100	100
Tecnotree Nigeria Ltd	Myyntiyhtiö	Nigeria	100	100
Lifetree Cyberworks Pvt. Ltd	Holdingsyhtiö	Intia	100	100
Tecnotree Convergence Ltd	Tuotekehitys ja -hallinta, sekä myyntiyhtiö	Intia	99,83	99,83
Lifetree Convergence Pty Ltd	Lepäävä yhtiö	Etelä-Afrikka	99,83	99,83
Lifetree Convergence (Nigeria) Ltd	Lepäävä yhtiö	Nigeria	94,84	94,84

Emoyhtiöllä on sivuliikkeitä Taiwanissa, Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa sekä Perussa.

29. Yrityssaneeraus

Espoon käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi.

Yhtiö on noudattanut saneerausohjelman määräyksiä ja on maksanut velkojille maksuohjelman mukaiset suoritukset.

Yhtiön maksuohjelmassa huomioitujen saneerausvelkojen kokonaismäärä oli noin 73,9 miljoonaa euroa. Konserninsisäisiä saneerausvelkoja oli kokonaisuudessaan 36,7 miljoonaa euroa ja ne leikattiin kokonaan. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen osuus oli noin 13,2 miljoonaa euroa. Vakuusvelkaa oli yhteensä noin 23,8 miljoonaa euroa, josta yritysikiinnityksellä turvattua saneerausvelkaa oli yhteensä noin 7,9 miljoonaa euroa. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen pääomaa leikattiin 50 prosenttia. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyivät 30.6.2025.

Saneerausohjelma sisältää velvollisuuden maksaa etuoikeudettomille saneerausveloille lisäjako-osuutta, mikäli maksuohjelman aikana Tecnotreen Oyj:n operatiivinen kassavirta toteutuu ennustettua parempana.

Saneerausohjelman mukaisesti Tecnotree on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n suostumuksella.

Käräjäoikeus on määrännyt asianajaja Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa maksuohjelman kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille.

30. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tammikuun 2018 aikana Tecnotree keräsi maksusuorituksia Amerikan alueella sijaitsevalta asiakkaaltaan yhteensä 9,3 miljoonaa euroa lähdeverojen jälkeen, joista 4,2 miljoonaa euroa oli ennakkomaksuja vuoden toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikaisiin ylläpitopalvelutoimituksiin.

Yhtiö tiedotti 26.2.2018, että se tekee vuoden 2017 tilinpäätöksen yhteydessä noin 16,7 miljoonan euron alaskirjauksen konsernin taseessa olevaan liikearvoon. Liikearvo on syntynyt pääasiassa vuonna 2009 tehdyssä yrityskaupassa ja siihen on tehty 1,2 miljoonan euron alaskirjaus vuonna 2012. Nyt toteutettu alaskirjaus johtuu siitä, että liiketoiminnan kehitys Lähi-Idässä, Afrikassa ja Amerikassa ei ole vastannut odotuksia. Rahoitusjärjestelyjen viivästyminen on osaltaan vaikeuttanut liiketoiminnan kasvattamista. Alaskirjaus on käsitelty kertaluonteisena eränä eikä sillä ole kassavirtavaikutusta.

Yhtiö tiedotti 8.3.2018, että se on allekirjoittanut Viking Acquisitions Corp.-yhtiön kanssa transaktiosopimuksen, jonka mukaan Viking sitoutuu tekemään vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista, jotka eivät ole Tecnotreen tai sen tytäryhtiöiden hallussa. Osakkeista tarjottava vastike on 0,10 euroa käteisenä jokaisesta osakkeesta, jonka osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty. Ostotarjouksen mukaan Tecnotreen arvo on noin 12,26 miljoonaa euroa täysi laimennusvaikutus huomioiden. Osakkeenomistajat, jotka omistavat yhteensä noin 41,45 prosenttia Tecnotreen kaikista osakkeista ja äänistä, ovat sitoutuneet peruuttamattomasti hyväksymään ostotarjouksen. Ostotarjous on ehdollinen sille, että Viking saa määräysvaltaansa yhteensä yli 90 % Tecnotreen osakkeista ja äänioikeuksista. Tarjouksentekijä on yhtiön suurin velkoja noin 21,6 miljoonan euron saatavalla yhtiöltä. Saatavat ovat vakuudellista ja vakuudetonta velkaa, jotka kuuluvat saneerausohjelman piiriin.

8.3.2018 yhtiö tiedotti lisäksi, että yhtiön varsinainen yhtiökokous pidetään 30.5.2018 ja että taloudellinen raportti tammi-maaliskuulta 2018 julkaistaan 28.5.2018.

Tecnotreen hallitus julkaisi 13.3.2018 lausuntonsa Viking Acquisitions Corp:n tarjouksesta ja suositteli osakkeenomistajille yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä.

Yhtiö tiedotti 16.3.2018, että Finanssivalvonta on hyväksynyt Viking Acquisitions Corp:n ostotarjoukseen liittyvän tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen alkuperäinen hyväksymisaika alkoi 19.3.2018 ja päättyi 13.4.2018. Tarjousaikaa on jatkettu alkuperäisestä ajankohdasta 30.4.2018 saakka. Tarjousasiakirja on saatavilla yhtiön internetsivuilla sekä osoitteessa www.evli.com/tecnotree.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	1	47 136	46 977
Liiketoiminnan muut tuotot	2	208	278
Materiaalit ja palvelut	3	-899	-2 194
Henkilöstökulut	4	-9 655	-14 094
Poistot ja arvonalentumiset	5	-318	-411
Liiketoiminnan muut kulut	6	-32 699	-44 442
Liikevoitto/(tappio)		3 773	-13 887
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-1 909	15 219
Voitto/(tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		1 864	1 332
Tuloverot	8	-3 726	484
Tilikauden voitto/(tappio)		-1 863	1 816

Emoyhtiön tase

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	233	271
Aineelliset hyödykkeet	10	1 296	1 574
Osuudet saman konsernin yrityksissä	11	8 825	8 825
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	11	299	299
Pysyvät vastaavat yhteensä		10 652	10 970
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	460	869
Pitkäaikaiset saamiset	13	27	318
Lyhytaikaiset saamiset	14	27 728	32 446
Rahat ja pankkisaamiset	15	623	770
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		28 838	34 404
Vastaavaa yhteensä		39 490	45 374
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	1 346	1 346
Ylikurssirahasto		847	847
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-3 397	-5 213
Tilikauden voitto/tappio		-1 863	1 816
Oma pääoma yhteensä		-3 067	-1 204
Pakolliset varaukset	17	23	495
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	22 748	31 170
Lyhytaikainen vieras pääoma	18	19 786	14 913
Vieras pääoma yhteensä		42 534	46 083
Vastattavaa yhteensä		39 490	45 374

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto/(tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 864	1 332
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	318	411
Saatavien arvonalentumiset	1 040	11 175
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	1 902	-502
Rahoitustuotot ja -kulut	415	-14 717
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua	-153	
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys(+)	1 964	681
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	409	-340
Lyhytaikaisten velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	1 620	3 629
Maksetut korot	-522	-429
Saadut osingot liiketoiminnasta	220	678
Saadut korot	169	58
Maksetut verot	-3 879	-3 794
Liiketoiminnan rahavirta	5 366	-1 817
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-117
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		
Investointien rahavirta		-117
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot rahoituslaitoksilta	35	1 400
Lainojen takaisinmaksut rahoituslaitoksille	-6 254	-1 000
Lainojen takaisinmaksut konserniyhtiöille	-137	44
Muutokset pantatuissa rahavaroissa	1 036	-215
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-194	-196
Rahoituksen rahavirta	-5 513	33
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	770	2 671
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	623	770

Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolakia (1997/1336), kirjanpitoasetusta (1997/1339) sekä muita tilinpäätöstä koskevia lakeja ja ohjeita noudattaen. Tilinpäätöksen laatimisessa on myös noudatettu toiminnan jatkuvuuden periaatetta. Tecnotree jätti 5.3.2015 yrityssaneeraushakemuksen Espoon käräjäoikeuteen, jonka käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 täydennetyt yrityssaneerausohjelman mukaisesti. Lisätietoja yrityssaneeruksesta on annettu liitetiedossa 20, ja perustelut toiminnan jatkuvuuden periaatteen noudattamiselle on annettu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Tecnotree Oyj:n vuodelta 2017 on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen. Tätä perustellaan seuraavilla seikoilla:

Tecnotreellä on toiminnan jatkuvuuteen liittyviä olennaisia epävarmuustekijöitä. Yhtiön riskit ja lähiajan epävarmuustekijät liittyvät rahoitukseen, projekteihin, niiden ajoitukseen, osatuloutus- ja myyntisaamiin ja valuuttakurssien muutoksiin. Yhtiön kassatilanne on jatkunut kriittisenä ja rahan riittävyys on merkittävin yksittäinen riski.

Yhtiöllä on myyntiä useisiin maihin, joiden keskuspankeilla on pulaa ulkomaanvaluutoista. Tämä aiheuttaa ylimääräisiä maksujen viivästymisiä, kuluja ja jopa riskejä maksujen saamisesta lainkaan.

Lisäksi Tecnotreellä on emoyhtiön negatiivisen oman pääoman aiheuttama riski.

Tecnotreen toimintaan liittyviä epävarmuustekijöitä on selvitetty tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa kohdassa "Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät". Rahoitusriskien hallinta on myös kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24. Yrityssaneeruksesta on kerrottu liitetiedossa 29.

Tecnotreen liiketoiminta on ollut useana vuonna tappiollista. Yhtenä keskeisenä syynä tähän on ollut vanhempien tuotteiden myynnin lasku, jota ei seurannut vastaava lasku toimintakuluissa. Tecnotree keskittyy edelleen vuonna 2017 toimintakulujen tiukkaan kontrollointiin samalla kun se tuo markkinoille uusia avoimeen lähdekoodiin perustuvia tuotteitaan.

Tecnotree on edennyt hyvin muutoksessaan palveluihin keskittyvästä yhtiöstä aidosti tuotekeskeiseksi yhtiöksi. Tuotekeskeisen yhtiön etuja on sen kiinnostavuus osajien parissa ja lisenssimyymintämahdollisuus, joka kasvattaa liikevaihtoa ja kassavirtaa. Tuotekeskeisissä yrityksissä maksujen tulouttaminen on nopeampaa, mikä myös lisää liikevaihtoa ja kassavirtaa. Sen lisäksi, että yhtiö houkuttaa osaavia työntekijöitä, voimavaroja on jatkuvasti kohdennettava niin, että yhtiö pystyy toimittamaan räätälöityjä projekteja asiakkailleen maailmanlaajuisesti ilman lisäriskejä ja kustannuksia.

Yhtiö on noudattanut yrityssaneerauksen maksuohjelmaa ja suorittanut tilikaudella maksuohjelmaan kuuluvien velkojen maksuja yhteensä 6,3 miljoonalla eurolla. Tilikauden 2017 lopussa yhtiöllä oli saneerausohjelman mukaisia erääntyneitä korkoja yhteensä 1,1 miljoonaa euron edestä, jotka se maksoi tammikuun 2018 aikana.

Viking Acquisitions Corp sitoutui 8.3.2018 tekemään vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista osakkeista. Tarjouksen toteutumisen ehtona on, että 90 % osakkeenomistajista hyväksyy tarjouksen. Tarjouksentekijä on yhtiön suurin velkoja, jolla on noin 21,6 miljoonan euron saatavat yhtiöltä. Saatavat ovat vakuudellista ja vakuudetonta velkaa, jotka kuuluvat saneerausohjelman piiriin. Tilinpäätöstä laadittaessa ostotarjouksen alustavan, 13.4.2018 julkaistun tuloksen mukaan ostotarjoukseen tarjotut osakkeet edustavat noin 59,9 % kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä täysi laimennusvaikutus huomioiden kuten ostotarjouksen ehtoissa on määritelty. Tarjouksentekijä on hankkinut ostotarjouksen ulkopuolella 23 393 197 Tecnotreen osaketta, jotka vastaavat noin 19,1 % Tecnotreen kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Nämä osakkeet yhdessä ostotarjouksessa tarjottujen Tecnotreen osakkeiden kanssa muodostavat yhteensä noin 79,0 % kaikista Tecnotreen osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Tarjousaikaa on jatkettu ja se päättyy

30.4.2018. Yhtiön arvion mukaan toiminnan jatkuvuus (going concern) perustuu näkemykseen, että julkinen ostotarjous hyväksytään tai että yhtiön vaikeaan kassatilanteeseen löytyy lyhyellä aikavälillä muu ratkaisu.

Tecnotreen hallitus julkaisi 13.3.2018 lausuntonsa Viking Acquisitions Corp:n tarjouksesta ja suositteli osakkeenomistajille yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä.

Toiminnan jatkuvuuteen liittyy olennaista epävarmuutta.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat, myös johdannaissopimuksin suojatut, on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivänä Euroopan Keskuspankin noteeraamaan keskikurssiin.

Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon tai hankinnan ja valmistuksen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssierot on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tase-erien muuntamisesta aiheutuvat kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tecnotreen solmimat johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita, jotka on hankittu valuuttamääräisten myyntisaamisten suojaamiseksi. Yhtiön politiikkana on suojata maksimissaan valuuttamääräinen nettopositiio enintään 12 kuukauden periodilta.

Suojaamistarkoituksessa otetut johdannaiset merkitään kirjanpitoon alun perin hankintamenoa, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon perustuen tilinpäätöspäivän termiinhintoihin.

Suojaamistarkoituksessa otettujen johdannaisten kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan vastaavista suojattavista eristä kirjattuja kurssieroja.

Liikevaihto

Tecnotreessä liikevaihto koostuu projektien, tuotteiden ja palveluiden myynnistä, joista on vähennetty välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisen myynnin kurssierot.

Projektitoimitukset tuloutetaan pääosin valmistusasteen mukaan. Projektin tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi tilinpäätöshetken valmistusasteen perusteella, kun projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Lopputulos on määritettävissä luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Projektin valmistusaste määritetään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioituista kokonaismenoista (ns. cost-to-cost method). Projektin tuloutus aloitetaan hetkestä, jolloin projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Tyypillisesti tämä tapahtuu silloin, kun projekti on johdon toimesta hyväksytty ja ensimmäinen toimitus asiakkaalle tapahtuu. Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevista tuloista ja menoista sekä projektin etenemisen arvioimiseen. Projektien kustannusarvioita käydään läpi johdon tuloutuskatselmuksessa neljännesvuosittain ja tulojen ja menojen merkitsemistä tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja sen määrä on arvioitavissa.

Mikäli projektin lopputulos ei ole luotettavasti määritettävissä, kirjataan tuottoja vain toteutuneita menoja vastaava määrä. Tätä tulouttamiskäytäntöä sovelletaan tyypillisesti uusien tuotteiden ensitoimitusprojekteissa tai kun toimitusprojektiin sisältyy merkittävä määrä asiakaskohtaista räätälöintiä. Projektin kate tuloutetaan lopullisen hyväksynnän yhteydessä.

Projekti katsotaan tappiolliseksi, kun sen menot ylittävät siitä saatavat tulot. Tällöin projektista johtuva tappio kirjataan

kuluksi välittömästi.

Tavara- ja palvelutoimitukset tuloutetaan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja kun tuotot ovat määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Esimerkkeinä tavara- ja palvelutoimituksista voidaan mainita mm. usein erillisinä myytävät järjestelmien oheistoimitukset, kuten huoltosopimus-, lisenssi-, koulutus-, dokumentaatio- ja varaosatoimitukset. Kiinteäaikaisten huoltosopimusten tuotot kirjataan pääsääntöisesti tasasuurina erinä huoltosopimuksen voimassaoloaikana.

Eläkejärjestelyt

Suomessa lakisääteinen ja mahdollinen lisäeläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiössä. Eläkejärjestelyistä aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina. Tilinpäätöshetken sopimusperusteisesti jäljellä olevat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksessä vastuina.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu suoraan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne ovat syntyneet lukuun ottamatta konehankintoja, jotka poistetaan kolmen vuoden tasapoistoin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti välittömän hankintamenon tai sitä alhaisemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella. Suunnitelman mukaiset poistoajat:

- Aineettomat oikeudet 3-10 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5 vuotta
- Rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
- Koneet, laitteet ja kalusto 3-5 vuotta
- Atk-laitteet ja järjestelmät 3-5 vuotta

Johdannaiset

Yhtiön solmimat johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita sekä koronvaihtosopimuksia. Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kun ne syntyvät.

1. Liikevaihto

1 000 €	2017	2016
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain		
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	32 621	31 875
Aasia ja Tyynenmeren alue	555	962
Amerikka	13 959	14 140
Liikevaihto yhteensä	47 136	46 977
Liikevaihdon jakauma tulolajeittain		
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista	3 933	6 470
Ylläpitopalvelutoimitukset	17 080	16 694
Tavara- ja palvelutoimitukset, ulkoinen myynti	12 718	9 250
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot liittyen ulkoiseen myyntiin	-1 410	610
Tavara- ja palvelutoimitukset, konsernin sisäinen myynti	14 814	13 953
Liikevaihto yhteensä	47 136	46 977
Tilaukanta liittyen osatuloutusprojekteihin		
Tilaukanta liittyen tavara- ja palvelutoimitussopimuksiin	9 682	7 417
Tilaukanta yhteensä	10 002	12 378
Keskeneräiset osatuloutusprojektit:		
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen tuloutus	3 366	8 157
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen laskutus	3 366	6 806
Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt		1 351
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kertyneet toteutuneet menot	1	432

Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ole asiakkaan pidättämiä myyntisaamisia. Yhtiö ei ole saanut ennakoita liittyen keskeneräisiin osatuloutusprojekteihin.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2017	2016
Vuokratuotot	76	79
Liiketoiminnan muut tuotot	132	199
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	208	278

3. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2017	2016
Ostot tilikauden aikana	-1 066	-2 502
Varastojen muutos	195	340
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-871	-2 162
Ulkopuoliset palvelut	-28	-32
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-899	-2 194

4. Henkilöstökulut

1 000 €	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-8 047	-11 396
Eläkekulut	-920	-1 268
Muut henkilösivukulut	-687	-1 431
Henkilöstökulut yhteensä	-9 655	-14 094

Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	2017	2016
Johto ja hallinto	18	27
Muu henkilökunta	61	80
Henkilöstö keskimäärin yhteensä	79	107

Johdon palkat, palkkiot, luontoisedut ja eläkkeet

1 000 €	Palkat, palkkiot luontoisedut 2017	Laki- sääteiset eläkekulut 2017	Palkat, palkkiot luontoisedut 2016	Laki- sääteiset eläkekulut 2016
Padma Ravichander, toimitusjohtaja 18.4.2016 alkaen	-413		-479	
Ilkka Raiskinen, toimitusjohtaja 17.4.2016 asti			-428	-12
Hallituksen jäsenet:				
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja	-63	-16	-57	-10
Pentti Heikkinen, varapuheenjohtaja	-39	-10	-36	-7
Matti Jaakola, hallituksen jäsen	-31	-8	-30	-6
Christer Sumelius	-31		-30	
Pirjo Pakkanen, 9.5.2016 - 3.6.2017	-22	-6	-13	-3
Yhteensä	-599	-39	-1 072	-37

Hallituksen eläke-edut määräytyvät työntekijän eläkelain (TyEl:n) mukaan. Hallituksen jäsenillä ei ole lisäeläkejärjestelyjä.

Toimitusjohtajalla on toimitusjohtajasopimus, joka on tehty Suomen lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja on itse velvollinen huolehtimaan veroistaan ja muista pakollisista maksuista.

5. Poistot

1 000 €	2017	2016
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	-39	-46
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-184	-220
Koneet ja kalusto	-95	-144
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-318	-411

6. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2017	2016
Alihankinta	-1 620	-2 282
Toimistohallintoon liittyvät kulut	-2 539	-2 256
Matkakulut	-1 033	-1 367
Agenttipalkkiot	-603	-114
Saamisten arvonalentumiset	-1 040	-11 223
Vuokratulot	-826	-1 048
Ostetut ammatilliset palvelut	-1 351	-2 036
Markkinointikulut	-316	-476
Konsernin sisäiset liiketoiminnan muut kulut	-23 372	-23 572
Muut kulut		-70
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-32 699	-44 442

Arvonalentumistappioita myyntisaamisista on kirjattu yhteensä 474 tuhatta euroa (96) sekä osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista yhteensä 566 tuhatta euroa (11 223).

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastus KPMG Oy Ab	-144	-98
Veroneuvonta KPMG Oy Ab	-2	-19
Muut palvelut KPMG Oy Ab	-7	-12
Muut palvelut muut		-15
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	-152	-143

7. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2017	2016
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	220	678
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		
Rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä		
Rahoitustuotot muilta	73	160
Muut rahoitustuotot konserniyrityksissä	98	36 211
Muut rahoitustuotot muissa yrityksissä		6 636
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	391	43 686
Rahoituskulut		
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennus		-28 088
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-60	-70
Korkokulut muille	-816	444
Rahoituskulut muille	-448	-352
Rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-975	-400
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	-2 300	-28 466
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-1 909	15 219
Muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy:		
Valuuttakurssivoittoja	71	101
Valuuttakurssitappioita	-1 423	-689
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot yhteensä	-1 352	-587

Vuonna 2016 muut rahoitustuotot konserniyrityksissä ja muissa yrityksissä liittyvät velkasaneeraus ohjelman mukaisiin alaskirjauksiin.

8. Tuloverot

1 000 €	2017	2016
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-4	-8
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta		-3
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-3 876	-3 783
Lähdeverojaksotuksen muutos	153	4 278
Tuloverot yhteensä	-3 726	484

Yhtiö on verotuksessaan jättänyt vähentämättä tutkimus- ja kehitysmenoja tuhatta euroa 71 267 (76 971), jotka yhtiö voi vähentää vapaasti valittavina summina määräämättömän ajanjakson kuluessa. Vuosien 2016 ja 2017 lopussa yhtiöllä ei ole enää vahvistettuja tappioita Suomessa. Muut väliaikaiset vähennyskelpoiset verot ovat 2 374 tuhatta euroa (2 322). Näistä ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia.

9. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2017

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 146	275	6 422
Lisäykset			
Hankintameno 31.12.	6 146	275	6 422
Kertyneet poistot 1.1.	-5 875	-275	-6 150
Tilikauden poisto	-39		-39
Kertyneet poistot 31.12.	-5 914	-275	-6 189
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	233		233

Aineettomat hyödykkeet 2016

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 146	275	6 422
Lisäykset			
Hankintameno 31.12.	6 146	275	6 422
Kertyneet poistot 1.1.	-5 829	-275	-6 104
Tilikauden poisto	-46		-46
Kertyneet poistot 31.12.	-5 875	-275	-6 150
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	271		271

10. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2017

1 000 €	Maa-alueet	*) Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	739	6 045	5 416	12 200
Lisäykset				
Hankintameno 31.12.	739	6 045	5 416	12 200
Kertyneet poistot 1.1.		-5 492	-5 134	-10 626
Tilikauden poisto		-184	-95	-279
Kertyneet poistot 31.12.		-5 676	-5 229	-10 905
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	739	369	188	1 296

Aineelliset hyödykkeet 2016

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	739	6 045	5 299	12 083
Lisäykset			117	117
Hankintameno 31.12.	739	6 045	5 416	12 200
Kertyneet poistot 1.1.		-5 272	-4 990	-10 261
Tilikauden poisto		-220	-144	-365
Kertyneet poistot 31.12.		-5 492	-5 134	-10 626
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	739	553	282	1 574

*) Saneerausohjelman mukaisesti yhtiö on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja vakuudenhaltijan suostumuksella.

11. Sijoitukset

Sijoitukset 2017

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 825	299	9 124
Vähennykset			
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.	8 825	299	9 124
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	8 825	299	9 124

Sijoitukset 2016

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	36 939	299	37 239
Vähennykset	-28 092		-28 092
Siirrot erien välillä	-22		-22
Hankintameno 31.12.	8 825	299	9 124
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	8 825	299	9 124

Emoyhtiön omistamat tytäryritysosakkeet

	Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus -%	Kirjanpitoarvo 1 000 €
Tecnotree Ltd.	County Clare, Irlanti	100	124
Tecnotree Spain SL	Madrid, Espanja	100	31
Tecnotree Sistemas de Telecomunicacao Ltda	Sao Paulo, Brasilia	100	902
Tecnotree (M) Sdn Bhd	Kuala Lumpur, Malesia	100	42
Tecnotree Services Oy	Espoo, Suomi	100	8
Tecnotree Argentina SRL	Cordoba, Argentiina	100	257
Lifetree Cyberworks Pvt. Ltd	Bangalore, Intia	100	1 189
Tecnotree Convergence Ltd	Bangalore, Intia	46	6 229
Tecnotree Convergence (Middle East) FZ-LLC	Dubai, Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100	20
Tecnotree Nigeria Limited	Lagos, Nigeria	100	23
Yhteensä			8 825

12. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	460	827
Keskeneräiset tuotteet		30
Valmiit tuotteet ja tavarat		12
Vaihto-omaisuus yhteensä	460	869

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin varaston muutosta 409 tuhatta euroa (-285).

13. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2017	2016
Vuokratakuut	27	30
Pantatut rahavarat		288
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	27	318

14. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2017	2016
Osatuloutusprojekteihin liittyvät myyntisaamiset	3 203	2 666
Muut myyntisaamiset	6 209	5 039
Myyntisaamiset yhteensä	9 412	7 705
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	-720	1 351
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, valmistuneet työt	2 026	8 356
Muut toimitussopimuksiin perustuvat siirtosaamiset	3 859	574
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset yhteensä	5 164	10 282
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	645	755
Lyhytaikaiset muut saamiset	4	932
Lyhytaikaiset ulkoiset saamiset yhteensä	15 225	19 673
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Konsernimyyntisaamiset	8 693	9 746
Muut konsernisiirtosaamiset	3 810	3 027
Konsernin sisäiset saamiset yhteensä	12 503	12 773
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	27 728	32 446
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Arvonlisäverosaamiset	58	41
Ennakkomaksut toimittajille	31	134
Muut siirtosaamiset	556	579
Yhteensä	645	755

Osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista 0 tuhatta euroa (5 982) liittyvät sellaisiin pitkäaikaisiin projekteihin, joiden kokonaistulot on pantattu käyttö pääomarahoituksen vakuutena.

15. Rahat ja pankkisaamiset

1 000 €	2017	2016
Rahat ja pankkisaamiset	623	770
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	623	770

16. Oma pääoma

1 000 €	2017	2016
Osakepääoma 1.1.	1 346	1 346
Osakepääoman alentaminen		
Osakepääoma 31.12.	1 346	1 346
Ylikurssirahasto 1.1.	847	847
Ylikurssirahasto 31.12.	847	847
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 193	2 193
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.		
Tappion kattaminen		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.		
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	-3 397	-5 213
Tappion kattaminen		
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	-3 397	-5 213
Tilikauden tulos	-1 863	1 816
Vapaa oma pääoma yhteensä	-5 260	-3 397
Oma pääoma yhteensä	-3 067	-1 204

Tecnotreen puolivuotiskatsauksen 2015 valmistuttua todettiin, että vaikka konsernin oman pääoman arvo oli positiivinen, emoyhtiö Tecnotree Oyj:n oma pääoma oli negatiivinen. Yhtiön hallitus totesi oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Tilikauden lopussa yhtiön oma pääoma oli 3 067 tuhatta euroa negatiivinen (1 204 tuhatta euroa negatiivinen).

Espoon käräjäoikeus määräsi aloitettavaksi 9.3.2015 annetulla päätöksellään Tecnotree Oyj:tä koskevan yrityksen saneerausesta annetun lain mukaisen menettelyn. Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely lakkasi.

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa, ja että emoyhtiön tilikauden tappio, 1 863 tuhatta euroa, jätetään omaan pääomaan. Yhtiöllä ei ollut jakokelpoisia varoja vuoden 2017 lopussa eikä myöskään vuoden 2016 lopussa.

Vuonna 2017 ei myöskään jaettu osinkoa 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta, vaan yhtiökokouksen päätöksellä emoyhtiön kertynyt voitto, 1 816 tuhatta euroa, jätettiin omaan pääomaan.

17. Pakolliset varaukset

1 000 €	2017	2016
Muut pakolliset varaukset	23	495
Pakolliset varaukset yhteensä	23	495

Pakolliset varaukset sisälsivät 23 (495) tuhannen euron varauksen johtuen henkilöstövähennyksistä Suomessa.

18. Pitkä- ja lyhytaikainen vieraspääoma

1 000 €	2017	2016
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	16 606	23 521
Lainat samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	289	425
Saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korottomat	3 996	4 396
Muut saneerausvelat, korottomat	1 556	2 423
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	301	404
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	22 748	31 170
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 096	400
Ostovelat	3 331	2 851
Siirtovelat	4 317	6 296
Muut velat	1 192	174
Yhteensä	9 935	9 721
Lyhytaikaiset velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Konserniostovelat	8 503	5 352
Muut konsernisiirtovelat	1 348	6
Yhteensä	9 851	5 358
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	19 786	15 079
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Muut jaksotetut henkilöstökulut	1 300	1 594
Lähdeverojaksotus (liite 8)	1 050	1 203
Jaksotetut korkokulut	415	794
Jaksotetut agenttipalkkiot	326	574
Korkosuojausten arvostus	128	314
Asiakasprojekteihin liittyvät muut jaksotukset	288	1 250
Muut siirtovelat	810	567
Yhteensä	4 317	6 296

Tilikauden lopussa yhtiöllä oli saneerauksen maksuohjelmaan liittyen 16,6 miljoonaa euroa pitkäaikaista korollista velkaa rahoituslaitoksille (23,5), sekä 1,1 miljoonaa euroa lyhytaikaista korollista (0,4) velkaa rahoituslaitoksille. Saneerausohjelman mukaiset maksut erääntyvät puolivuositain kesä- ja joulukuun lopussa.

Saneerausohjelman mukaiset maksut erääntyvät puolivuositain kesä- ja joulukuun lopussa. Maksuohjelman mukaan viimeiset erät maksetaan kesäkuussa 2025. Tarkat tiedot maksuohjelmasta löytyvät yrityssaneerausohjelman liitteestä 15, joka on julkaistu Tecnotree Oyj:n julkaisemassa pörsstitiedotteessa 30.9.2016 otsikolla Saneerausohjelmaehdotus.

Ylläoleviin velkoihin sisältyy sanneerausvelkoja seuraavasti:

1 000 €	2017	2016
Ostovelkoihin sisältyvät saneerausvelat	1 889	2 423
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset		400
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	9 654	15 640
Yrityskiinnitysvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	7 881	7 881
Tavalliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korottomat	4 396	4 396

19. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 €	2017	2016
Omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	4 400	4 400
Yrityskiinnitykset	45 336	45 336
Pantatut talletukset		1 221
Takaukset		474
Pantatut osatulosprojekteihin liittyvät myynti- ja siirtosaamiset		5 982
Yhteensä	49 736	57 414
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1	16
Myöhemmin maksettavat		1
Yhteensä	1	16
Muut vastuusitoumukset		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	144	150
Myöhemmin maksettavat		
Yhteensä	144	150
Omat vastuut yhteensä	49 881	57 580

Emoyhtiön omistamat osakkeet Intian tytäryhtiöissä on pantattu. Niiden kirjanpitoarvo on 7 418 tuhatta euroa.

Johdannaissopimusten kohde-etuuksien arvot

Korkojohdannaiset		
Käypä arvo (negatiivinen)	-128	-314
Kohde-etuuden arvo	10 121	11 568

20. Yrityssaneeraus

Espon käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi.

Yhtiö on noudattanut saneerausohjelman määräyksiä ja on maksanut velkojille maksuohjelman mukaiset suoritukset.

Yhtiön maksuohjelmassa huomioitujen saneerausvelkojen kokonaismäärä oli noin 73,9 miljoonaa euroa. Konserninsisäisiä saneerausvelkoja oli kokonaisuudessaan 36,7 miljoonaa euroa ja ne leikattiin kokonaan. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen osuus oli noin 13,2 miljoonaa euroa. Vakuusvelkaa oli yhteensä noin 23,8 miljoonaa euroa, josta yritysikiinnityksellä turvattua saneerausvelkaa oli yhteensä noin 7,9 miljoonaa euroa. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen pääomaa leikattiin 50 prosenttia. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyivät 30.6.2025.

Saneerausohjelma sisältää velvollisuuden maksaa etuoikeudettomille saneerausveloille lisäjako-osuutta, mikäli maksuohjelman aikana Tecnotreen Oyj:n operatiivinen kassavirta toteutuu ennustettua parempana.

Saneerausohjelman mukaisesti Tecnotree on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n suostumuksella.

Käräjäoikeus on määrännyt asianajaja Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa maksuohjelman kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille.

21. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiö tiedotti 8.3.2018, että se on allekirjoittanut Viking Acquisitions Corp.-yhtiön kanssa transaktiosopimuksen, jonka mukaan Viking sitoutuu tekemään vapaaehtoisin julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista, jotka eivät ole Tecnotreen tai sen tytäryhtiöiden hallussa. Osakkeista tarjottava vastike on 0,10 euroa käteisenä jokaisesta osakkeesta, jonka osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty. Ostotarjouksen mukaan Tecnotreen arvo on noin 12,26 miljoonaa euroa täysi laimennusvaikutus huomioiden. Osakkeenomistajat, jotka omistavat yhteensä noin 41,45 prosenttia Tecnotreen kaikista osakkeista ja äänistä, ovat sitoutuneet peruuttamattomasti hyväksymään ostotarjouksen. Ostotarjous on ehdollinen sille, että Viking saa määräysvaltaansa yhteensä yli 90 % Tecnotreen osakkeista ja äänioikeuksista. Tarjouksentekijä on yhtiön suurin velkoja noin 21,6 miljoonan euron saatavalla yhtiöltä. Saatavat ovat vakuudellista ja vakuudetonta velkaa, jotka kuuluvat saneerausohjelman piiriin.

8.3.2018 yhtiö tiedotti lisäksi, että yhtiön varsinainen yhtiökokous pidetään 30.5.2018 ja että taloudellinen raportti tammi-maaliskuulta 2018 julkaistaan 28.5.2018.

Tecnotreen hallitus julkaisi 13.3.2018 lausuntonsa Viking Acquisitions Corp:n tarjouksesta ja suositteli osakkeenomistajille yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä.

Yhtiö tiedotti 16.3.2018, että Finanssivalvonta on hyväksynyt Viking Acquisitions Corp:n ostotarjoukseen liittyvän tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen alkuperäinen hyväksymisaika alkoi 19.3.2018 ja päättyi 13.4.2018. Tarjousaikaa on jatkettu alkuperäisestä ajankohdasta 30.4.2018 saakka. Tarjousasiakirja on saatavilla yhtiön internetsivuilla sekä osoitteessa www.evli.com/tecnotree.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Espoossa, 27 huhtikuuta 2018

Padma Ravichander
Toimitusjohtaja

Harri Koponen
Hallituksen puheenjohtaja

Pentti Heikkinen
Hallituksen varapuheenjohtaja

Matti Jaakola

Christer Sumelius

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 27 huhtikuuta 2018

KPMG OY AB

Leenakaisa Winberg
KHT

Tilintarkastuskertomus

Tecnotree Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tecnotree Oyj:n (y-tunnus 1651577-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Toiminnan jatkuvuuteen liittyvä olennainen epävarmuus

Haluamme kiinnittää huomiota konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin, joissa todetaan, että Tecnotreellä on toiminnan jatkuvuuteen liittyviä olennaisia epävarmuustekijöitä. Yhtiön riskit ja lähiajan epävarmuustekijät liittyvät rahoitukseen, projekteihin, niiden ajoitukseen, osatuloutus- ja myyntisaamisiin ja valuuttakurssien muutoksiin. Yhtiön kassatilanne on jatkunut kriittisenä ja rahan riittävyys on merkittävin yksittäinen riski. Yhtiöllä on myyntiä useisiin maihin, joiden keskuspankeilla on pulaa ulkomaanvaluutoista. Tämä aiheuttaa ylimääräisiä maksujen viivästymisiä, kuluja ja jopa riskejä maksujen saamisesta lainkaan. Lisäksi Tecnotreellä on emoyhtiön negatiivisen oman pääoman aiheuttama riski.

Viking Acquisitions Corp sitoutui 8.3.2018 tekemään vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tecnotreen liikkeeseen laskemista osakkeista. Tarjouksen toteutumisen ehtona on, että 90 % osakkeenomistajista hyväksyy tarjouksen. Tarjouksentekijä on yhtiön suurin velkoja noin 21,6 miljoonan euron saatavalla yhtiöltä. Saatavat ovat vakuudellista ja vakuudetonta velkaa, jotka kuuluvat saneerausohjelman piiriin. Tarjousaikaa on jatkettu ja se päättyy 30.4.2018. Yhtiön arvion mukaan toiminnan jatkuvuus (going concern) perustuu näkemykseen, että julkinen ostotarjous hyväksytään tai että yhtiön vaikeaan kassatilanteeseen löytyy lyhyellä aikavälillä muu ratkaisu.

Käsityksemme mukaan edellä mainitut olosuhteet osoittavat sellaista olennaista epävarmuutta, joka saattaa antaa merkittävää aiheutta epäillä Tecnotree Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden kykyä jatkaa toimintaansa.

Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisuuden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

Liikearvon arvostus (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot 12 ja 13).

— Konsernin taseeseen sisältyneen liikearvon määrä ennen tilikauden 2017 arvonalentumistestauksia oli merkittävä (16,7 miljoonaa euroa).	— Tarkastuksessa on käyty läpi yhtiön ennusteprosessia ja analysoitu edellisen vuoden testauslaskelmissa käytettyjä oletuksia erityisesti liikevaihdon ja kannattavuuden osalta suhteessa toteutuneeseen liikevaihto- ja kannattavuuskehitykseen. Lisäksi on tarkastettu liikearvon testauslaskelmien olettamusten realistisuutta ja perusteita sekä teknisen toteutustavan asianmukaisuutta.
— Testaustulosten perusteella Tecnotree kirjasi vuoden 2017 konsernitilinpäätökseensä koko liikearvon kattavan arvonalentumisen liittyen seuraaviin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin: Lähi-Itä ja Afrikka sekä Amerikka.	— Tarkastukseen on osallistunut arvonmäärityksen asiantuntijoihimme, jotka ovat tarkastaneet laskelmien teknisen oikeellisuuden ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.
— Rahavirtaa kerryttävien yksiköiden (segmenttien) kerryttävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen niiden käyttöarvoon. Käyttöarvo määritetään perustuen diskontattuihin rahavirtaennusteisiin, joiden taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa mm. liikevaihdon kasvun, diskonttauskoron, pitkän aikavälin kasvun ja inflaation osalta.	— Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvoa ja arvonalentumistestausta koskevia liitetietoja.
— Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvästä johdon harkinnasta, arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävyydestä johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksessa	

keskeinen seikka.

Myynnin tuloutusperiaatteet, projektilaskenta sekä saamisten arvostus (Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 18)

- Yhtiön tilauskanta sisältää projekteja, joiden toimitus kestää yli vuoden, joidenkin jopa useamman vuoden. Kiinteähintaisten toimitusprojektien tulouttaminen edellyttää johdon harkintaa ja oletuksia, erityisesti odotettavissa olevien kustannusten ja työmääräennusteiden osalta.
- Suurin osa konsernin liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joissa useissa on poliittisia ja taloudellisia haasteita.
- Yhtiön kahden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli 86 % vuonna 2017.
- Konsernin myynti- ja osatuloutussaamiset muodostavat 63 % konsernin varoista ja saamisiin sisältyy arvostusriski.
- Tarkastuksen painopisteinä ovat olleet aineistotarkastustoimenpiteet liikevaihdon täydellisyyden ja oikeellisuuden varmistamiseksi.
- Pitkäaikaisten ja osatuloutuslaskennan kautta käsiteltyjen merkittävimpien hankkeiden tuloutusperiaatteita analysoitiin suhteessa IFRS-periaatteisiin ja yhtiön laskentakäytäntöihin sekä sopimusehtoihin. Tarkastuksessa käytiin läpi konsernissa noudatettavien työmyynnin ja osatuloutettavien projektien seurantarutiinit. Lisäksi analysoitiin käynnissä olevia projekteja ja työmääräennusteita.
- Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme arvioineet myynnin jaksottumisen asianmukaisuutta tilikausien välillä testaamalla kirjaustapahtumia, projektilaskemia ja myynnin jaksotuslaskelmia.
- Tarkastuksessa kartoitettiin myyntisaamisten seurantarutiineja sekä analysoitiin avoimia myyntisaamisia ja käytiin läpi tilikauden päättymisen jälkeisiä maksusuorituksia mahdollisten epäkuranttien myyntisaamisten tunnistamiseksi.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin

kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

— Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

— Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

— Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

— Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

— Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

— Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 31.12.2001 päättyneestä tilikaudesta alkaen yhtäjaksoisesti 17 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen ja vuosikertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 27. huhtikuuta 2018

KPMG OY AB

Leenakaisa Winberg
KHT